

Vad fungerar och varför?

En kartläggning och analys av integrationsprojekt i
Sydsverige

Handelskammaren
I sydsvenska företags intresse

Vad fungerar och varför?

En kartläggning och analys av integrationsprojekt i
Sydsverige

Författare: Lisa Grabo

2017

Handelskammaren
I sydsvenska företags intresse

Innehållsförteckning

1 INTRODUKTION	4
2 METOD OCH AVGRÄNSNINGAR	6
2.1 DEFINITIONER	7
2.1.1 UTRIKES FÖDDA PERSONER	7
2.1.2 NYANLÄNDA PERSONER	7
3 VILKA ÄR DE SOM INVANDRAT TILL SVERIGE?	8
4 VAD AVGÖR SYSSELSÄTTNINGSGRADEN?	12
5 VAD AVGÖR SYSSELSÄTTNINGSGAPET?	14
6 HUR SER DET UT I SVERIGE JÄMFÖRT MED ANDRA LÄNDER?	14
7 FRAMGÅNGSFAKTORER OCH HINDER FRÅN TIDIGARE PROJEKT	16
8 KARTLÄGGNING OCH ANALYS AV SAMMANSTÄLLNING	20
9 DISKUSSION KRING INTEGRATIONSPOLITIKEN	27
10 AVSLUTANDE SAMMANFATTNING MED SLUTSATSER	29
REFERENSER	32
BILAGA A	35
BILAGA B	36
BILAGA C	38
BILAGA D	40
BILAGA E	41

1 Introduktion

I mars 2016 fick Statistiska Centralbyrån (SCB) i uppdrag av regeringen att beskriva och analysera utvecklingen av utrikes föddas etablering i arbets- och samhällslivet. SCB uppger att 17 procent av Sveriges befolkning bestod år 2015 av utrikes födda (SCB, 2016). I Sydsverige är andelen istället 15 procent.

Idag utgör personer födda utanför Europa ungefär hälften av de som invandrat till Sverige. Många av dessa har bara varit i Sverige en kort tid – en tredjedel har bott i Sverige i mindre än fem år. Detta beror till stora delar av att antalet asylsökande ökade kraftigt under hösten 2015. Men även under 2000-talet har invandringen till Sverige varit hög, där personer födda utanför Europa står för ungefär hälften av invandringen (SCB, 2016).

År 2015 ansökte ungefär 163 000 personer om asyl i Sverige, dubbelt så många som föregående år. Antalet flyktingar ökade dock endast med fyra procent i förhållande till fjolåret, motsvarande en ökning med 1 289 personer¹. Ungefär en fjärdedel av de 134 240 personer som invandrade till Sverige år 2015 var flyktingar födda utanför Europa (SCB, 2016a).

Invandringen av utrikes födda har alltså ökat den senaste tiden, och inte i samma grad som utvandringen, vilket gör att antalet och andelen utrikes födda i Sveriges befolkning har ökat. Detta berör flera olika samhällsområden, såsom arbetsmarknad, utbildning och bostadsförsörjning (SCB, 2016).

Allt eftersom andelen och antalet utrikes födda i befolkningen har ökat, har flera offentliga åtgärder kommit till i syfte att underlätta integrationen av utrikes födda på arbetsmarknaden och i samhället. Till exempel har Arbetsförmedlingen sedan etableringsreformen år 2010 finansierat en arbetsmarknadsutbildning för utländska akademiker, så kallade ”Korta Vägen”, som drivs av Folkuniversitetet. De har också efter år 2010, då huvudansvaret för etableringen av nyanlända flyttades till från kommunerna till Arbetsförmedlingen, infört en etableringsplan, en sorts individuell plan med insatser för att underlätta och påskynda nyanländas etablering.

Vad gör då kommunerna? Kommunerna ansvarar nu istället för att ta emot nyanlända efter anvisning för bosättning², samt nyanlända som ordnar bosättning på egen hand, ensamkommande

¹ Denna beräkning exkluderar invandring av medborgare i Norden och EU.

² Detta utifrån sitt kommunal och sin årsplanering.

barn och anhöriga till en person som redan bor i kommunen. Därutöver ansvarar de även för undervisning i SFI, samhällsorientering och annan vuxenutbildning, samt för skola, förskola, barnomsorg och andra insatser för barn och ungdomar. De ansvarar också för försörjning för dem som inte har rätt till etableringsplan. Andra aktörer involverade i mottagandet (och då enbart av de med uppehållstillstånd) är Migrationsverket, Länsstyrelserna och Försäkringskassan. Migrationsverket uppdrag är bland annat att kartlägga den nyanländes bakgrund under asyltiden och anvisa kvotflyktingar för bosättning samt nyanlända som inte omfattas av etableringsuppdraget och bor i något av Migrationsverkets anläggningsboenden. De beslutar också om den statliga ersättning som ges till kommuner och landsting. Länsstyrelserna å andra sidan ska bland annat se till att det finns beredskap hos kommunerna att ta emot nyanlända och stötta kommunerna i samordningen av de kommunala verksamheterna såsom Svenska För Invandrare (SFI) och samhällsorientering. Försäkringskassan betalar ut etableringsersättningen och tar beslut om etableringstillägg och bostadsersättning (Migrationsverket, 2016).

Mottagandet av nyanlända har fått en del kritik, inte bara från civilsamhället utan från de nyanlända själva. Många menar att systemet är förvirrande, tar tid och att man många gånger bara blir slussad mellan aktörerna (Svenskt Näringsliv, 2014a). Från och med 2017 förändras bosättningsuppdraget och ansvarsfördelningen. Det återstår att se om detta kommer att förbättra nuvarande system. Den största förändringen innebär bland annat att Migrationsverket övertar hela ansvaret att anvisa nyanlända till en kommun för bosättning. Således är inte Arbetsförmedlingen inblandade i detta längre (Migrationsverket, 2016).

Utöver de offentliga åtgärder som gjorts, skapas fler och fler integrationsinitiativ, framtagna av aktörer inom de olika sektorerna. Den stora ökningen av integrationsinsatser, tillsammans med den uppenbara viljan som syns bland företag att vilja engagera sig, kan tyda på att de nuvarande offentliga insatserna inte är tillräckliga eller att de är bristfälliga.

En mängd olika aktörer, bland annat myndigheter, idéburna organisationer och företag, har efterfrågat en sammanställning av de pågående projekt som syftar till att förbättra etableringen av nyanlända. Sydsvenska Industri- och Handelskammaren har uppmärksammat detta behov och gör därför denna sammanställning och analys kring pågående projekt, med fokus på arbetsmarknaden. Sammanställningen syftar till att kartlägga pågående integrationsprojekt. Detta görs framför allt med en målbild att öka effektiviteten och graden av framgång i de projekt som redan bedrivs och för kommande projekt. Analysen syftar sedan till att ta fram vilka slags projekt som utmärker sig och finna eventuella mönster. Detta för att sedan kunna sätta detta i en helhetsbild med den aktuella

politik som förs, och ta fram policyförslag som skulle kunna förbättra Sveriges utveckling på arbetsmarknaden.

2 Metod och avgränsningar

För att kunna göra denna sammanställning möjlig har jag deltagit på en mängd integrationsseminarium med möjlighet till diskussion, samt haft en god dialog med Arbetsförmedlingen, länsstyrelser och landsting samt olika företag. Därutöver har en del informationsinhämtning gjorts via sökmotorer och hemsidor, bland annat genom att ta del av olika projektbanker som finns tillgängliga online. Sammanställningen är begränsad till att enbart omfatta Sydsveriges regioner:

- Kronoberg
- Skåne
- Södra Halland
- Kalmar
- Blekinge

Därutöver kommer sammanställningen i högsta grad bestå av projekt som har blivit finansierade av Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF), Europeiska socialfonden (ESF), Arbetsförmedlingen, Tillväxtverket och Länsstyrelserna. Informationshämtningen har skett från mitten av september till mitten av november. På så sätt inkluderar inte sammanställningen de projekt som bland annat blev beviljade av Länsstyrelserna i den utökade utlysningen i november.

På grund av att tillgängligheten till andra integrationsprojekt är betydligt sämre, har enbart ett fåtal utöver dessa inkluderats. Dessa är sådana som har uppmärksammats på olika seminarium och event. Ytterligare begränsning har gjorts angående projektens programområde. Rapportens fokus ligger på nyanländas etablering på *arbetsmarknaden* vilket innebär att projekt inom exempelvis kultur har uteslutits. Projekten består till stor del av projekt kring språkutveckling, kompetensutveckling och övergång till arbete som. De projekt som indirekt berör dessa områden, som exempelvis kompetensutveckling av svenskar som arbetar med nyanlända, har inkluderats med motivationen att det kan ge effekt på nyanländas integrationsmöjligheter.

Sammanställningen är således inte helt komplett men avser att ge en övergripande bild av de projekt som är pågående.

Innehållet på projektbeskrivningarna som funnits tillgängliga varierar, och därför har det varit svårt att få komplett data på de parametrar som undersöks. Dock kan man utifrån data som finns tillgänglig ändå dra en del slutsatser. Det bör också tilläggas att det är svårt att mäta effekterna av de projekt som har påbörjats kring integration då somliga först ger effekt på längre sikt, något som inte är möjligt att mäta ännu. Det man dock kan göra är att undersöka tidigare projekt som nu är avslutade och vilka resultat och effekter dessa har fått, vilket introduceras längre fram i rapporten. Rapporten jämför även hur Sverige har hanterat integrationen i förhållande till andra länder, för att på så sätt dra slutsatser kring detta.

2.1 Definitioner

Inom migrations- och etableringsområdet finns flera benämningar på personer som har invandrat till Sverige. För att undvika förvirring följer de begrepp som oftast tas upp i rapporter nedan.

2.1.1 Utrikes födda personer

Utrikes födda personer är ett samlingsbegrepp som omfattar de personer som är födda i annat land än Sverige. SCB benämner dessa som utrikes födda i Norden, övriga Europa och utanför Europa. Inom dessa grupper brukar man också skilja på flyktingar och arbetskraftsinvandrare, en viktig urskiljning då anledningen till invandring skiljer dem åt. SCB delar även in personer födda utanför Europa efter skäl för bosättning:

- flyktingar och deras anhöriga
- övriga anhöriga
- övriga (exempelvis de som fått uppehållstillstånd för arbete och studier)

För att undvika förvirring kommer även denna rapport använda dessa termer, dock med ett tillägg – nyanlända personer.

2.1.2 Nyanlända personer

Med nyanlända avses personer som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning på grund av flyktingskäl eller andra skyddsskäl och omfattas av lagen om etableringsinsatser. Lagen om etableringsinsatser omfattas man av i två till tre år. Även anhöriga till dessa personer anses vara nyanlända (Migrationsverket, 2014).

Denna rapport kommer till större del handla om personer födda utanför Europa, med ett särskilt fokus på nyanlända. Detta på grund av att sammanställningen främst utgörs av denna grupp, samt

på grund av att den största gruppen inom personer utanför Europa är de som endast varit i Sverige noll till fyra år (Se tabell 1).

Tabell 1 Födda i olika födelseregioner och med olika grund för bosättning fördelade efter tid i Sverige, år 2015

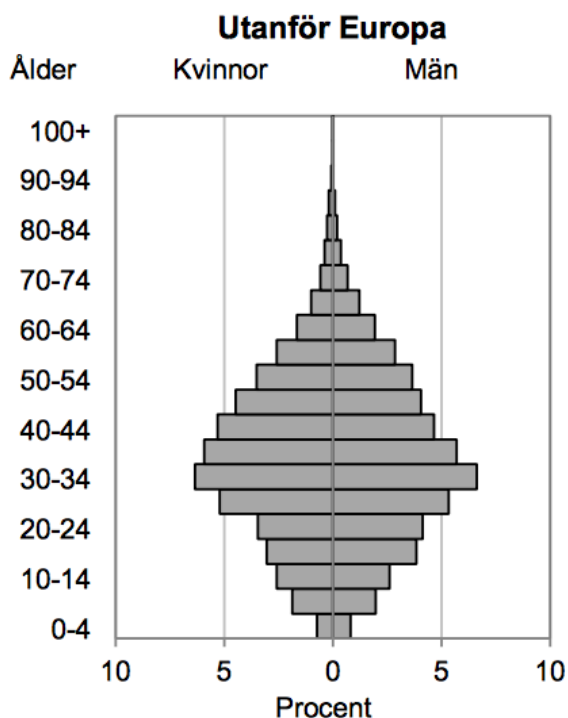
	0–4 år	5–9 år	10–19 år	20– år	Summa	Antal i tusental
Norden	8	6	9	77	100	246
Övriga Europa	22	18	16	44	100	576
Utanför Europa	33	22	18	28	100	854
<i>Flyktingar och deras anhöriga</i>	39	22	17	22	100	425
<i>Övriga anhöriga</i>	30	28	28	15	100	246
<i>Övriga</i>	46	26	11	18	100	89

Notera: Procent och antal i tusental. Källa: SCB (2016b)

3 Vilka är de som invandrat till Sverige?

Som tidigare nämnts står personer födda utanför Europa för ungefär hälften av invandringen sedan år 2000. Den största gruppen är flyktingar och anhöriginvandrare från exempelvis Irak, Syrien och Somalia, men invandringen av utomeuropeiskt födda består också av arbetskraftsinvandrare och studenter från bland annat Kina. Utomeuropeiskt födda är den grupp med störst andel med kort vistelsetid, i förhållande till personer födda i Norden eller övriga Europa. Av flyktingar och anhöriginvandrare har 39 procent bott i Sverige kortare tid än fem år. För övriga anhöriga är denna andel 30 procent. Således är det relativt många utomeuropeiskt födda som varit i Sverige en väldigt kort tid. En stor del av dessa är i förvärvsarbetande ålder (se diagram 1) vilket innebär att de skulle kunna generera intäkter till samhället om de integreras rätt på arbetsmarknaden (SCB, 2016b).

Diagram 1 Ålders- och könsstruktur för personer födda utanför Europa, år 2015

Källa: SCB (2016b)

Andelen utrikes födda i Sydsverige skiljer sig också något åt i förhållande till övriga Sverige. I Skåne bestod folkmängden år 2014 av närmare 20 procent utrikes födda. Kalmar, Blekinge och Halland hade emellertid en lägre andel utrikesfödda än rikssnittet, som motsvarade ungefär 12 till 13 procent. Kronoberg låg på samma nivå som rikssnittet. Av de som var utrikes födda i Sydsverige bestod ungefär 62 procent av personer födda utanför Europa, alltså en betydligt större andel än rikssnittet.

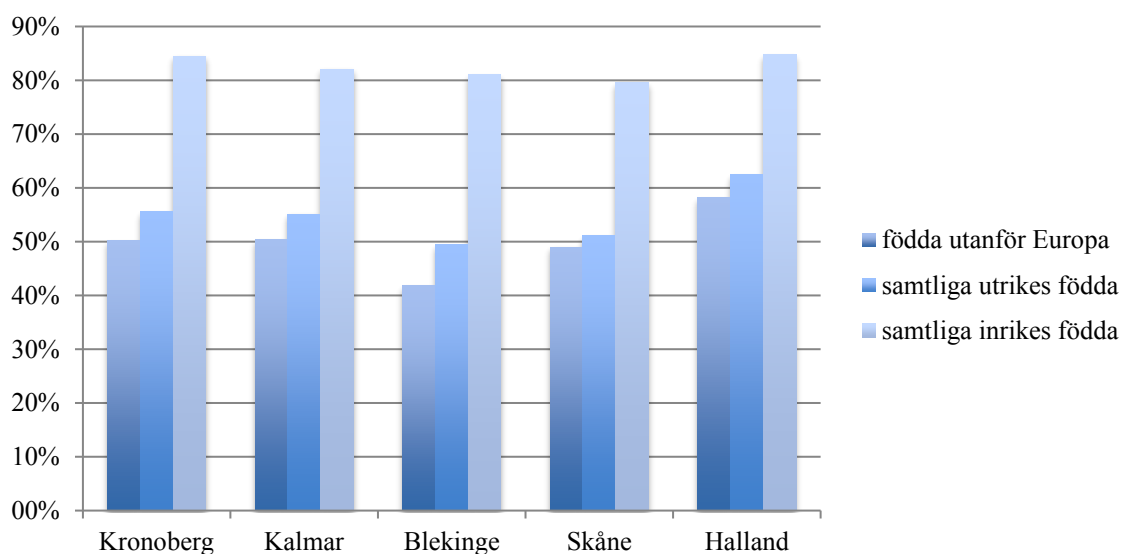
Sydsverige har alltså över lag en lägre andel utrikes födda än rikssnittet. Däremot är andelen personer födda utanför Europa större i Sydsverige än rikssnittet - ungefär tolv procentenheter större. Således är förutsättningarna något olika i Sydsverige i förhållande till övriga Sverige.

Undersöker man de olika länen inom Sydsverige finns en del olikheter. Till exempel utmärker Halland sig gällande andelen förvärvsarbetande bland utrikes födda. I Halland är 62,4 procent av samtliga utrikes födda förvärvsarbetande vilket är ungefär åtta procentenheter mer än genomsnittet i Sydsverige. Likaså är andelen förvärvsarbetande bland personer födda utanför Europa högre än regiongenomsnittet, också där ungefär åtta procentenheter. Halland har även högst sysselsättningsgrad bland inrikes födda, drygt 85 procent och det minsta sysselsättningsgapet på 22,4 procentenheter.

Blekinge visar däremot den lägsta andelen förvärvsarbetande i länet, både när det gäller samtliga utrikes födda och personer födda utanför Europa. De motsvarar en andel som är cirka åtta procentenheter lägre än regionens genomsnitt. Gapet mellan inrikes födda och utrikes födda i Blekinge utmärker sig också för att vara det största i regionen, hela 31,7 procentenheter.

I snitt är gapet mellan inrikes och utrikes födda förvärvsarbetande i Sydsverige 27,7 procentenheter. Motsvarande gapet i hela riket 26,4 procentenheter.

Diagram 2 Andel förvärvsarbetande 2014, procent

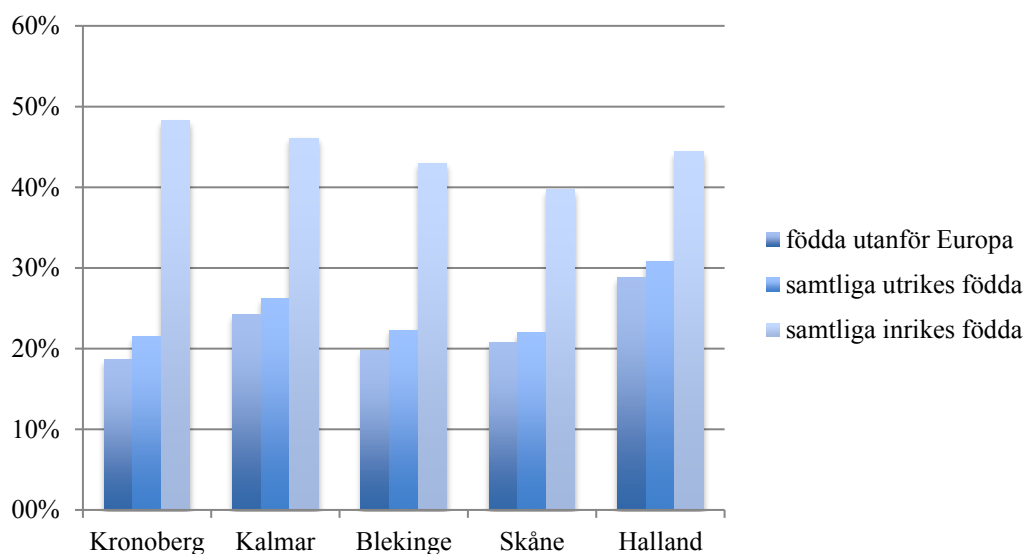
Data: Statistikdatabasen, SCB

Halland är återigen utmärkande när det kommer till att få arbetslösa utrikes födda i arbete³, både gällande samtliga utrikes födda och personer födda utanför Europa. Detta i förhållande till regionens genomsnitt som är cirka sex procentenheter lägre. Halland har också minst gap mellan inrikes och utrikes födda (13,6 procentenheter). Det största gapet visar Kronoberg (26,8 procentenheter) som är ungefär sju procentenheter högre än regionens genomsnitt. Däremot har Kronoberg den högsta andelen inrikes födda arbetslösa som har kommit i arbete, vilket kan förklara en del av det stora gapet. Dock skiljer sig det inte andelen inrikes födda arbetslösa som kommit i arbete signifikant från övriga län och bör därför inte vara den uteslutande förklaringen.

³ Andel arbetslösa år 2013 som blivit förvärvsarbetande år 2014.

I Sydsverige är gapet mellan inrikes födda och utrikes födda arbetslösa som kommit i arbete 19,7 procentenheter. Det ligger väl i linje med hur Sverige i sin helhet ser ut, som har ett gap på 19,6 procentenheter.

Diagram 3 Andel arbetslösa som blivit förvärvsarbetande 2014, procent

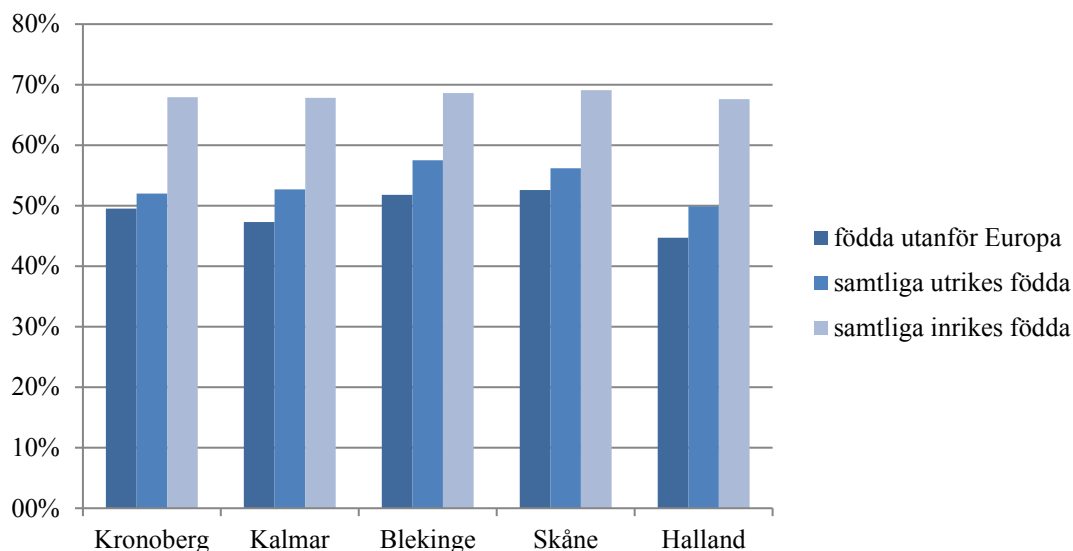
Data: Statistikdatabasen, SCB

När det kommer till andelen med eftergymnasial utbildning som har ett arbete som kräver hög kompetensnivå⁴ är gapet mellan utrikes och inrikes födda i Sydsverige något högre än riksnittet (14,5 procent i förhållande till 12,3 procent). Länen inom Sydsverige skiljer sig också något åt. Här är det Halland som visar de lägsta resultaten, både bland samtliga utrikes födda och personer födda utanför Europa. Halland har även det största gapet mellan samtliga inrikes födda och utrikes födda. Det kan således finnas ett samband mellan andelen förvärvsarbetande, andelen med eftergymnasial utbildning som har ett arbete som kräver hög kompetensnivå och andelen arbetslösa som har fått arbete i Halland.

De län med störst andel högutbildade med arbete som kräver hög kompetensnivå är högst i Blekinge gällande samtliga utrikes födda, men högst i Skåne sett till personer födda utanför Europa.

⁴ Med arbete som kräver hög kompetensnivå menas ”ett arbete inom yrkesområde 2 (yrken med krav på fördjupad högskolekompetens) och 3 (yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande)” enligt SSK.

Diagram 4 Andel med eftergymnasial utbildning med arbete som kräver hög kompetens 2014, procent

Data: Statistikdatabasen, SCB

Sammanfattningsvis skiljer Sydsverige sig inte signifikant från övriga Sverige när man mäter skillnader mellan Sydsverige och utrikes och inrikes födda gällande andel förvärvsarbetande, andel arbetslösa som blir förvärvsarbetande och andel med eftergymnasial utbildning med arbete som kräver hög kompetens. Däremot finns fler skillnader mellan de olika länen i Sydsverige. Skillnaderna är dock inte konstanta över tid vilket exempelvis innebär att tillfälliga chocker kan ha en viss påverkan. Länen kan också ha olika förutsättningar. Statistiken för Sverige, Sydsverige och de diverse län sammanfattas i bilaga A. En bild som väldigt väl sammanfattar de problem som Sverige möter gällande sysselsättningsgapet finns i bilaga B.

4 Vad avgör sysselsättningsgraden?

Faktorer som, enligt Ramböll (2015), är av betydelse för utrikes föddas integration på arbetsmarknaden är:

- Humankapital

Med humankapital avses utbildning, yrkeserfarenhet samt andra kunskaper såsom språk och samhällsorientering. En individs humankapital kan minska i värde vid migration, bland annat på grund av hur kapitalet värderas i det nya landet. En försämrad hälsa kan också utgöra hinder för att vara förvärvsarbetande.

- Trösklar in på arbetsmarknaden

Diskriminering och fördelar för de som redan är etablerade på arbetsmarknaden kan försvåra inträdet på arbetsmarknaden för en utrikes född person. Även individens boendesituation och tillgång till barnomsorg kan göra det svårare att delta på arbetsmarknaden.

- Sociala nätverk

Utrikesfödda saknar oftare de informella och sociala nätverk som kan ge möjligheter till arbete.

Som denna rapport tidigare har nämnt påverkas graden av sysselsättning av en mängd olika faktorer. När det kommer till utrikes föddas sysselsättningsgrad kan några mer generella faktorer också ha påverkan. SCB har valt att belysa ett antal faktorer: kön, åldersgrupp, utbildningsnivå, födelseregion, tid i Sverige samt relativ arbetslöshet i kommunen. Resultatet visas nedan. En tabell över resultatet återfinnes i bilaga C.

- Kön

Sannolikheten att vara förvärvsarbete är större bland män än kvinnor.

- Åldersgrupp

Sannolikheten att förvärvsarbete är som lägst för de yngsta (20 till 24 år) och äldsta (60 till 64 år), och högst i åldersgrupperna 30 till 44 år. Tar man hänsyn till alla faktorer, visar analysen att dessa grupper har 60 procent högre sannolikhet att förvärvsarbete jämfört med genomsnittet.

- Utbildningsnivå

Störst sannolikhet att förvärvsarbete har de med gymnasieutbildning och de med lång eftergymnasial utbildning. Gruppen med förgymnasial utbildning har en lägre sannolikhet att förvärvsarbete än genomsnittet.

- Födelseregion

Det är stora skillnader i förvärvsarbete efter födelseregion kombinerat med skäl för bosättning. Sannolikheten att ha ett förvärvsarbete är som störst för personer födda i Norden. Personer födda i övriga Europa har en sannolikhet lägre än de födda i Norden, men ändå något över genomsnittet. Alla födda utanför Europa, oavsett grund för bosättning, har en lägre sannolikhet att förvärvsarbete. Sannolikheten är dock lägst för de personer födda utanför Europa som är flyktingar och deras anhöriga. Tar man hänsyn till alla faktorer är sannolikheten att förvärvsarbete för denna grupp endast 41 procent av genomsnittet.

- Tid i Sverige

Sannolikheten att förvärvsarbete är högre desto längre vistelsetid i Sverige. Den är lägst bland nyanlända och högst i gruppen som vistats i Sverige i nio år. För en person som har varit i Sverige i två år (motsvarande etableringsplanen), är sannolikheten att förvärvsarbete cirka 28 procent lägre än genomsnittet när man tar hänsyn till alla faktorer.

- Relativ arbetslöshet i kommunen

Ju högre arbetslöshetsnivån är i kommunen desto lägre sannolikhet är det för utrikes födda som bor i kommunen att ha ett förvärvsarbete.

5 Vad avgör sysselsättningsgapet?

Ramböll har i sin rapport sammanställt vad Finansdepartementets Långtidsutredning (SOU 2011:11) menar att sysselsättningsgapet mellan utrikes födda och inrikes födda beror på:

- Brister i språkkunskap
- Bristande tillgång till informella nätverk
- Höga krav på anställningsbarhet
- Etnisk diskriminering

De syftar alltså på brister i språkkunskaper, men även i landspecifik kunskap som kan påverka möjligheterna att etablera sig på arbetsmarknaden. De menar också att många anställningar sker genom informella nätverk vilket utrikes födda i hög grad saknar tillgång till. Utöver detta menar Finansdepartementet att det lilla utbud av låg-kvalificerade arbeten som finns, i kombination med ökade krav på formell utbildning kan vara en bidragande faktor till sysselsättningsgapet. Sådant som kollektivavtalets struktur och lagen om anställningsskydd (LAS) kan även det ha en påverkan på utrikes föddas möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden. Det finns också en viss diskriminering men denna uppges, av bland annat forskaren Andreas Bergh, ha relativt små effekter.

6 Hur ser det ut i Sverige jämfört med andra länder?

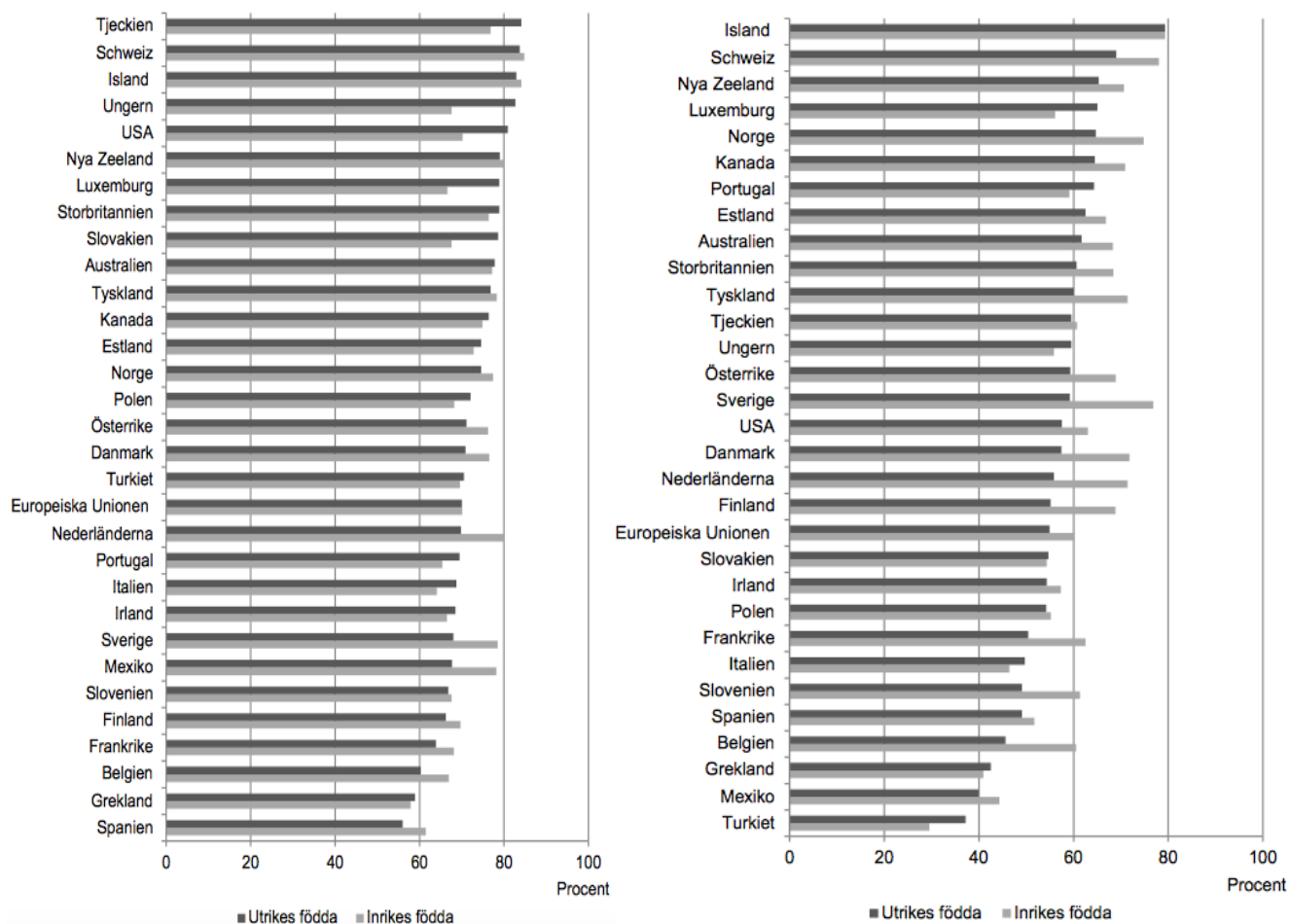
För att få en tydligare bild av hur förutsättningarna för de som invandrar till Sverige idag kan se ut, är en viktig aspekt att undersöka hur det har sett ut tidigare år och i förhållande till andra länder. Då denna rapport fokuserar på arbetsmarknaden är en viktig parameter just sysselsättningsgraden. Sysselsättningsgraden varierar mellan olika OECD-länder. Enligt SCBs rapport från 2016 var sysselsättningsgraden för utrikes födda kvinnor år 2014 strax under 60 procent. Detta gör att Sverige

placerar sig i mitten av listan gällande sysselsättningsgrad i OECD-länderna, se diagram 5. Däremot, undersöker man sysselsättningsgraden hos utrikes födda män hamnar Sverige mycket längre ner på listan, nämligen bland de åtta OECD-länder med lägst sysselsättningsgrad hos utrikes födda.

Man kan också beskriva utrikes föddas sysselsättning på arbetsmarknaden genom att jämföra skillnader i sysselsättningsgrad mellan inrikes och utrikes födda inom de olika OECD-länderna. Bland män utmärker Sverige sig genom att placera sig på den nedre delen av listan över OECD-länder. I jämförelse hamnar Sverige någorlunda i mitten på listan gällande kvinnor. Dock är sysselsättningsgapet desto större mellan inrikes och utrikes födda kvinnor än för män. Det finns alltså outnyttjat potential som inte tillgodogörs i Sverige, särskilt bland utrikes födda kvinnor.

Diagram 5 Sysselsättningsgrad för inrikes och utrikes födda män (vänster) och kvinnor (höger) i åldern 15- 64 år i OECD-länderna, efter födelseland, år 2014

Källa: SCB (2016b)

När det kommer till hur olika länder arbetar med integrationsfrågan skiljer sig även där länderna sig åt. Svenskt Näringsliv tog fram en rapport i november 2015, där man studerade mottagnings-

och integrationssystem för flyktingar i fem länder. Rapporten fokuserar på mottagningsprocessen för nyanlända i Kanada, USA, Storbritannien, Frankrike och Sverige samt hur denna påverkar integrationen i arbets- och samhällslivet.

Utöver en diskussion om de diverse mottagnings- och integrationssystem belyser Svenskt Näringsliv även andra faktorer som kan påverka sysselsättningsgraden bland utrikes födda. Med stöd av ekonomisk teori och empirisk forskning belyser de faktorer såsom skatte- och bidragssystemens utformning, striktheten i arbetsmarknadsregleringar och minimilöns-nivåer. Sverige, som kan karaktäriseras av höga skatter på arbete, strikta arbetsmarknadsregleringar, generösa bidragssystem samt höga minimi- och ingångslöner i kollektivavtalen. Dessa karaktärer kan troligtvis också förklara utrikes föddas relativt låga sysselsättningsgrad. Dock menar Svenskt Näringsliv att mottagnings- och integrationssystemen är av betydelse för sysselsättningsgraden för utrikes födda personer. Rapportens troligtvis viktigaste slutsats är att det linjära, myndighetscentrerade mottagningssystemet fungerar jämförelsevis dåligt. Kanada⁵ och USA som har ett mer anglosaxiskt system, där de nyanlända i större utsträckning själva kan fatta beslut över sin etablering och integration, fungerar bättre.

Det som framför allt tas upp i rapporten är avsaknaden av civilsamhället i Sverige. I Kanada och USA har organisationer såsom invandrarorganisationer och andra ideella organisationer en större roll i processen, medan den offentliga sektorn är något mer tillbakadragen. Förvaltningarna där ägnar sig åt myndighetsutövningar, därefter fungerar de i stort del mest som finansiärer, snarare än utförare. Rapporten hänvisar till forskning som tyder på att Sverige går miste om en viktig resurs för integrationsarbetet. Invandrarorganisationer exempelvis, kan skapa ett socialt kontaktnätverk, men också ett starkt förtroendekapital vilket myndigheter i regel har svårt att skapa. Detta menar man kan höja kvalitén på de utbildningsinsatser och integrationsprojekt som organisationer anordnar.

7 Framgångsfaktorer och hinder från tidigare projekt

Detta kapitel grundar sig på den rapport som Sweco Society tagit fram för Länsstyrelsen i Jönköpings län och den rapport Stockholms län har tagit fram kring integration. Tidigare i år fick Sweco Society i uppdrag av Länsstyrelsen i Jönköpings län att sammanställa de projekt som

⁵ Dock bör det nämnas att Kanadas invandringspolitik är strikt och att de tar emot relativt få invandrare, vilket gör att Kanada inte är helt jämförbart med Sverige. Läs mer om Kanadas invandringspolitik på: <http://www.dn.se/nyheter/varlden/kanada-vill-oppna-for-fler-flyktingar/>

Länsstyrelsen i Jönköpings län beviljat medel till, så kallade § 37a-medel⁶, år 2014 och 2015. De gjorde även en bedömning och analys av sammanställningens resultat. Rapporten från Länsstyrelsen i Stockholm tar en annan skepnad och undersöker bland annat arbetet med landsbygdsutveckling ur ett integrationsperspektiv. I detta arbete utgick man bland annat från en enkät som gick ut till de 21 län som arbetat med integrationsperspektiv inom Landsbygdsprogrammet⁷ under år 2007 till 2013.

Eftersom denna sammanställning utgörs till stor del av projekt beviljade av diverse länsstyrelser är de två ovanstående rapporter ett väldigt bra underlag. Utifrån dessa kan man, efter att de projekt som denna rapport omfattar är avslutade, göra en bedömning av deras framgång och effekt, samt undersöka hur utvecklingen av projekt skett över tid.

Under 2014 beviljades 71 ansökningar av Länsstyrelsen i Jönköpings län, till ett belopp av 20,4 miljoner kronor. Under 2015 ökade både antalet ansökningar och ansökt summa. Totalt beviljades 126 ansökningar, motsvarande cirka 49 miljoner kronor. Den vanligaste projektlängden var båda år tolv månader.

Den vanligaste anledningen till att söka medel var för att kunna utveckla nya verksamheter som inte kunde drivas inom ramen för kommunernas ordinarie verksamhet. Ytterligare en anledning var att kunna samarbeta med idéburen sektor för att kunna utveckla integrationsarbetet. Initiativen till samverkan kom framför allt från kommunen. I samtliga fall där samverkan fungerade bra var det den idéburna sektorns som drev projektet. Flera projektledare kommenterade att det inför framtida samverkan måste finnas en tydligare förankring hos kommunen från början, att det bör finnas en mer långsiktig plan för finansiering och mer avsatt tid för kontinuerliga samverkansmöten.

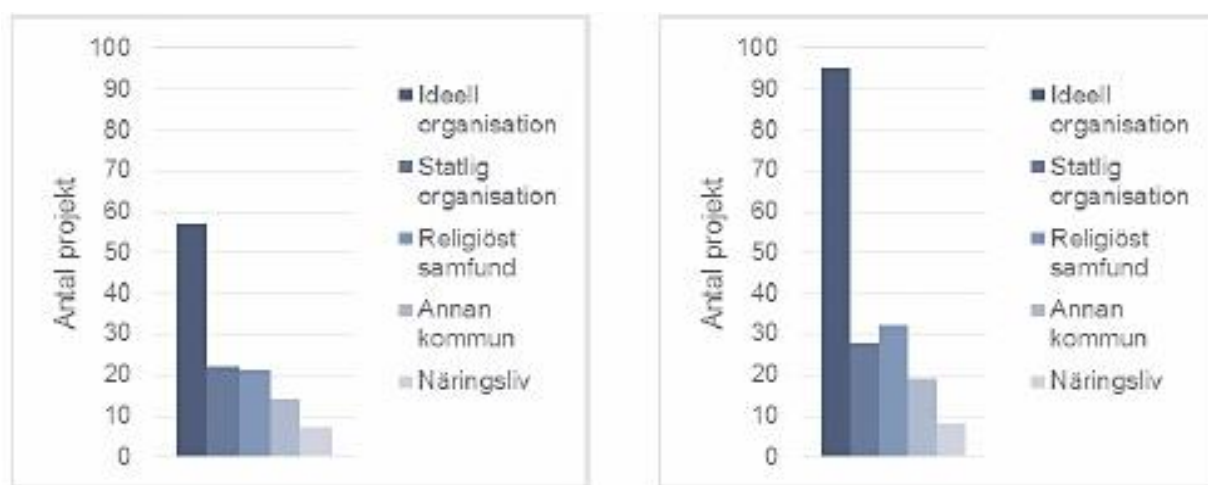
Ytterligare en slutsats från intervjumaterialet som Sweco Society tog fram var att § 37a-medel var avgörande för projektets initiering och genomförande. 80 procent av de intervjuade kommunerna uppgav att deras projekt inte skulle ha genomförts utan medlen. Detta på grund av att den ordinarie verksamheten hade för hög belastning med bristande tid och resurser.

⁶ Kommuner kan ansöka om statlig ersättning av Länsstyrelserna. Dessa medel syftar till att stärka och utveckla verksamheter med flyktingguider och familjekontakter som riktas till vissa nyanlända.

⁷ Landsbygdsprogrammet syftade till att ge stöd och ersättning till insatser som främjade utveckling av landsbygden genom nya företag och nya tjänster och varor. Miljö och hållbar utveckling var också prioriterat. Detta program är avslutat, däremot har Landsbygdsprogrammet 2014-2020 fortsatt.

Ett väldigt intressant mönster är det över samverkansparter. I nedanstående diagram visas samverkansparternas uppdelning mellan olika sektorer år 2014 och 2015. Ideella organisationer var samarbetspartners i 85 procent av de ansökningar som kom in både år 2014 och 2015. Däremot var näringslivet endast delaktiga i sju projekt år 2014 (motsvarande tio procent av de projekt som uppgett att de hade en eller flera samarbetspartners) och åtta projekt år 2015 (motsvarande sju procent).

Diagram 6 Samverkansparternas uppdelning mellan olika sektorer år 2014 (vänster) och 2015 (höger)

Källa: Sweco Society (2016)

Sweco Society går emellertid också in på projektansvarigas bild av målgrupper, mål och måluppfyllelse. Att underlätta integration, träna språket samt skapa nya möten och vänskapsrelationer var bland de vanligaste målen. Förutom kvalitativa mål fanns också projekt som hade kvantitativa mål, exempelvis siffror för hur många deltagare som skulle nås. Bilden av hur framgångsrika projekten var skiljer sig därför åt. Många upplevde att de kvalitativa målen uppfylldes men de projekt som hade kvantitativa mål uppfylldes inte i lika hög grad. En del av intervjupersonerna tog upp avsaknaden av kvantitativa mål i deras projekt som en brist när projektet skulle utvärderas.

Av de projekt som implementerats i ordinarie verksamhet lyfte några fram tydlig rollfördelning som en framgångsfaktor. I flera lyckade projekt hade samverkansparten en självständig utföranderoll medan kommunen deltog i styrgruppsmöten och bidrog med informationsspridning. Även om kommunen inte var delaktig i genomförandet lyftes det ändå fram att det var viktigt att alla parter

var insatta och engagerade under projektets löptid för att skapa bättre förutsättningar för att verksamheten skulle fortgå.

De hinder som togs upp var framför allt bristen på finansiering och svårigheter att informera potentiella deltagare om att verksamheten bedrivs. Många upplevde att projekttiden inte heller var tillräcklig. En del syftade på att det tog lång tid att starta upp projekten, medan andra menade att de långsiktiga målen inte gick att uppnå inom ramen för en projektperiod.

Även Länsstyrelsen i Stockholms län kunde urskilja framgångsfaktorer och hinder för lyckade projektstöd och gjorde utifrån dessa ett antal slutsatser. De framgångsfaktorer som nämns är liknande de som tagits upp tidigare i kapitlet: engagerad projektledning med god fackkunskap, kontakter med näringslivet, god samverkan mellan berörda organisationer och efterfrågan från deltagarna i projektet. Vidare nämner rapporten att projekt som involverar både offentliga, privata och ideella aktörer också ses som en styrka, samt att ha en projektägare med kompetens inom socialt företagande. Ytterligare en framgångsfaktor för integration är när projekten faktiskt skapar möten mellan personer som är nya i det svenska samhället och personer med svensk bakgrund. Konkreta exempel på hur dessa faktorer är utformade ges inte, men däremot ges exempel på projekt som har visats sig vara framgångsrika. Det är de projekt som har handlat om att vara en typ av arbetsförmedling i projektform. De har matchat utrikes födda och arbetsgivare med praktikplatser, parallellt med coaching och utbildning där det anses nödvändigt.

När det kommer till hinder för lyckade projekt pekar flera på avsaknaden av samarbete med Arbetsförmedlingen, näringslivets (i detta fall gröna näringars) synlighet på Arbetsförmedlingen, samt Länsstyrelsens svårigheter att nå ut med information om sin verksamhet till potentiella deltagare. Bristen på finansiering och tid tas också upp som problem (Sweco Society, 2016).

Sammanställning av hinder och framgångsfaktorer finns nedan.

Framgångsmetoder:

- En tydlig rollfördelning
- Samverkansparten har en självständig utförande roll, offentliga aktören deltar i styrgruppsmöten och bidrar med informationsspridning
- Alla parter är engagerade och insatta i projektet
- Engagerad projektledning med god fackkunskap
- Många och goda kontakter med näringslivet

- God samverkan mellan berörda aktörer
- Skapa projekt där efterfrågan från deltagare är stor
- Projektet involverar alla sektorer
- Projektägaren har kompetens inom socialt företagande

Hinder:

- Brist på finansiering
- Informationsspridning till potentiella deltagare är svårt
- Det tar tid att starta upp projekten
- Projekttiden är inte tillräcklig för att nå uppsatta mål

8 Kartläggning och analys av sammanställning

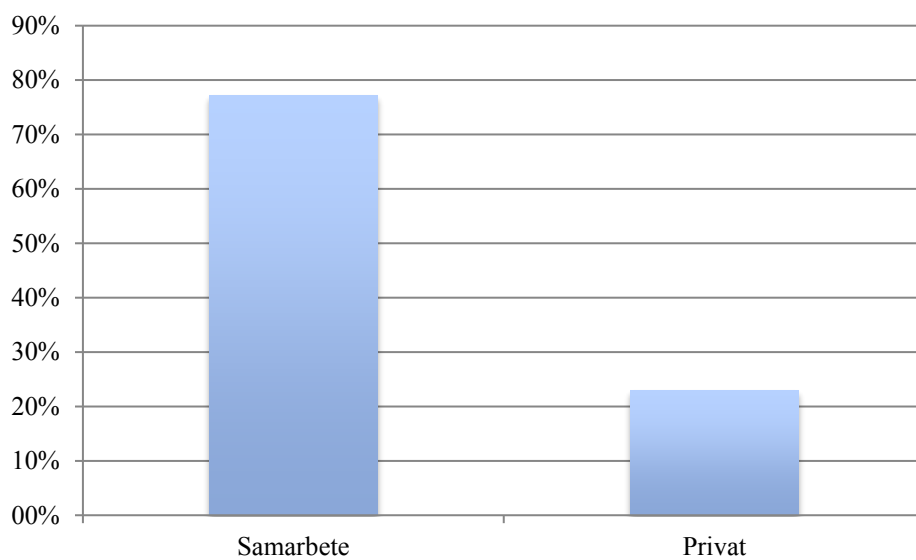
Notera att sammanställningen inte bygger på projekt som drivs i ordinarie verksamhet, så som undantaget Mitt liv⁸. Detta främst på grund av att de inte är beroende av medel finansierat av andra parter. Dock skulle en sammanställning över dessa företag också vara väl användbart då de i denna form måste vara produktiva för att inte gå i konkurs. En något mindre sammanställning över organisationer som arbetar med utrikes födda, och då främst inom rekrytering, återfinns i bilaga D. Anledningen till att denna sammanställning görs är på grund av att tidigare forskning menar att dessa är väldigt framgångsrika. Notera också att som tidigare nämnt, är denna sammanställning inte helt komplett men ska ge en övergripande bild av projekt som är igång. Sammanställningen finns i bilaga E.

Totalt består sammanställningen av 105 projekt som representerar Sydsvenska Industri- och Handelskammarens områden: Skåne, Blekinge, Södra Halland, Kalmar och Kronoberg. Noterbart är att endast ett fåtal av projekten bedrivs i Blekinge. Enligt Länsstyrelsen i Blekinge beror detta på att deras projekt främst fokuserar på bostadsförsörjning, då detta har ansetts vara det mest aktuella. Dock finns det en antydning att det finns betydligt fler pågående projekt i Blekinge än de i sammanställningen, vilket gör att sammanställningen kan ge en något missvisande bild. Av de sammanlagt 105 projekt som omfattas av sammanställningen går det likväl att dra en del slutsatser.

⁸ Förklaringen bakom att Mitt liv är med i sammanställningen är på grund av att de inom sin verksamhet, utöver ett antal tjänster, bedriver ett mentorsprogram som enbart riktar sig till de med utländsk bakgrund.

Av samtliga projekt sker nära åtta av tio projekt i samarbetsform. De som inte sker i samarbete består till största del av projekt som innebär att kompetensutveckla sin egen personal för att förbättra integrationsprocessen, men också projekt så som Linkedins ”Welcome talent” som i sig drar till sig många aktörer. Här kan alltså ”privata” projekt bli något diffusa då de bedrivs privat men omfattar flera aktörer.

Diagram 7 Typ av projektform

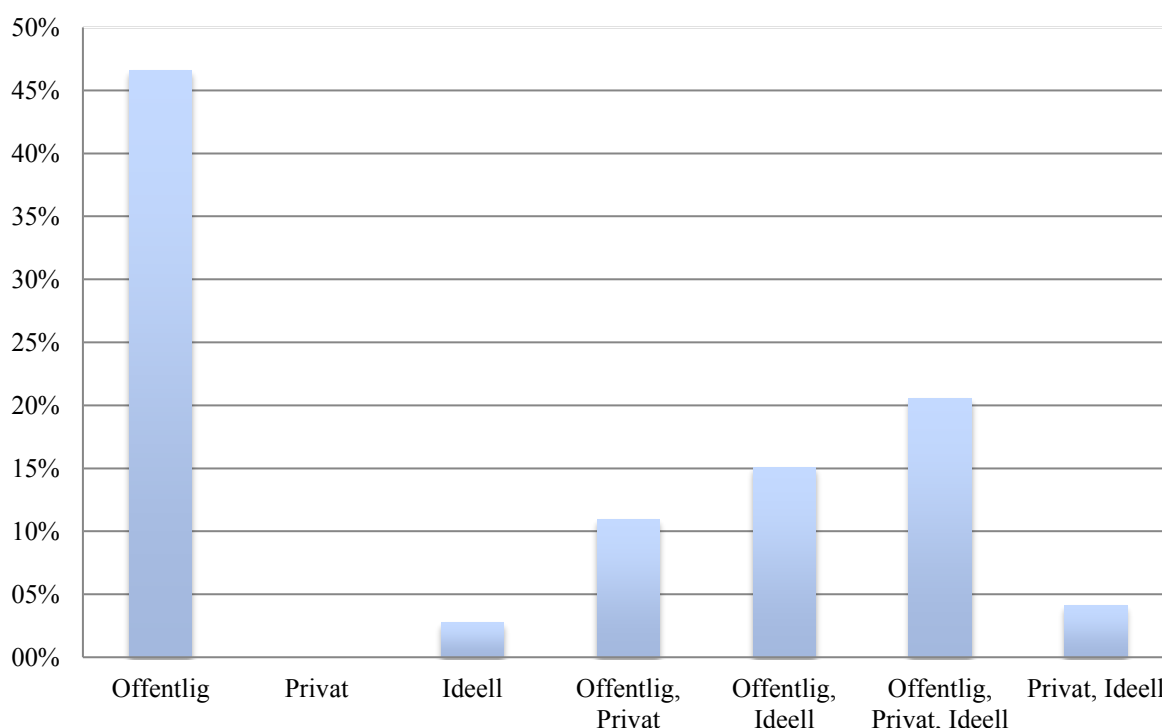

Av de projekt som bedrivs i samarbete, är variationen relativt stor över vilka sektorer de inkluderar. Majoriteten av projekt sker i samverkan mellan offentliga aktörer. Nära hälften av de 71 samverkansprojekt som det finns data på är projekt som bedrivs av offentliga aktörer, i samverkan med offentliga aktörer. Det näst vanligaste (21 procent) är projekt som sker i samverkan mellan offentlig, privat och ideell sektor. Det tredje vanligaste (15 procent) är projekt som bedrivs i samverkan mellan offentliga och ideella aktörer. Det som inte är lika vanligt är projekt som sker i samverkan mellan privata och ideella, ideella och andra ideella eller mellan privata och privata aktörer. I sammanställningen finns inga projekt som sker i samverkan mellan olika privata aktörer. Tidigare har många kommenterat avsaknaden av näringslivet i projekt. Vad vi kan se är att näringslivet är engagerade och involverade i en del av projekten, men det är fortfarande den offentliga sektorn som dominerar. En anledning till att privata aktörer är underrepresenterade i denna sammanställning kan bero på att dessa inte söker medel utan använder eget kapital för att finansiera projekt eller initiativ. Exempelvis finns flera goda exempel på företag som har tagit emot praktikanter eller medverkat på nätverksträffar, men dessa omfattas inte av kartläggningen. Det har däremot uttalats en avsaknad av projekt där näringslivet kan påverka politiska beslut eller system. Här är till exempel projektet ”Dubbel Yrkesutbildning” ett bra tillskott där man hoppas kunna bidra

till nya samverkansmetoder och ge positiva arbetsmarknadsresultat. Ytterligare anledning till varför detta projekt lyfts fram är på grund av att det går i linje med det som tidigare forskning antyder vara framgångsfaktorer:

- det inkluderar flera (och många) olika sorters aktörer
- det pågår under en längre tid
- det är väl finansierat och har bra förutsättningar till samverkan då fyra heltidstjänster har tillkommit för att bedriva projektet

Diagram 8 Typ av samarbeten

Notera: Exkluderar 32 projekt som saknar data över denna parameter.

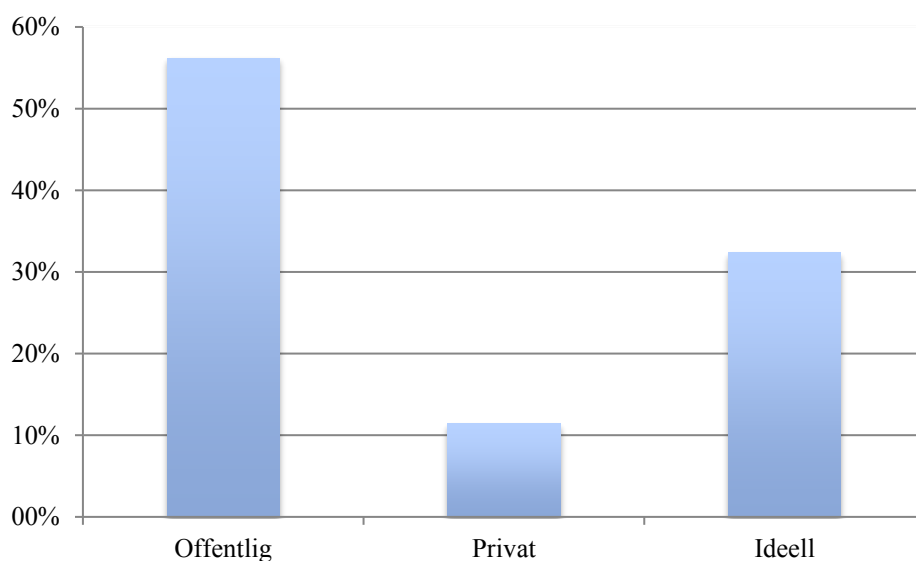
Undersöker man vilken sorts aktör som är projektägare för projekten är återigen offentliga aktörer de som dominerar. Detta är inte jätteväsentligt i just denna sammanställning, eftersom mycket av den data som sammanställningen består av bygger på projekt finansierade av Länsstyrelserna – alltså projekt som är startade av kommuner. Det kan också bero på två andra faktorer. När man söker om bidrag måste en part stå som projektägare, även om det kan finnas flera. Det kan också röra sig om en administrationsfråga. Således kan det vara så att den som är projektägare enligt ansökan inte behöver vara den enda projektägare eller att det är en annan part som är projektägare, dock inte den som administrerade ansökan.

Ett exempel på ett projekt där en offentlig aktör står som projektägare, men där flera privata aktörer är involverade är ”Systematiserad kompetensförsörjning inom området nyanlända och arbetsgivare”. Detta projekt är medfinansierat av AMIF, och involverar bland annat Företagarna som företräder 70 000 företag. Detta kan vara värt att uppmärksamma då det också går i linje med det som ska vara framgångsfaktorer:

- det inkluderar flera (och många) olika sorters aktörer, dessutom i flera olika regioner
- det pågår under en längre tid
- det är välfinansierat och strukturerat

Därutöver kommer projektet involvera både praktikplatser, yrkeskompetensbedömning och anställningar. Arbetsgivare som upplever kompetensbrist kommer att arbeta nära Arbetsförmedlingen, och målgruppen ska vara mer delaktig i processen under projektets gång.

Diagram 9 Andel av totala samarbeten som utgörs av diverse sektorer

I sammanställningen finns en stor avsaknad av projekt där invandrarorganisationer antingen står bakom ett projekt eller samverkar. Svenskt Näringsliv (2015) uppmärksammade också avsaknaden av invandrarorganisationer i mottagnings- och etableringsprocessen. I Sverige finns många invandrarorganisationer⁹, men det är oklart hur många av dem som faktiskt arbetar med integration på arbetsmarknaden. Troliga anledningar till att de inte omfattas av sammanställningen kan vara att informationen om att man kan söka finansiering inte går ut till dem, eller att de inte är inkluderade

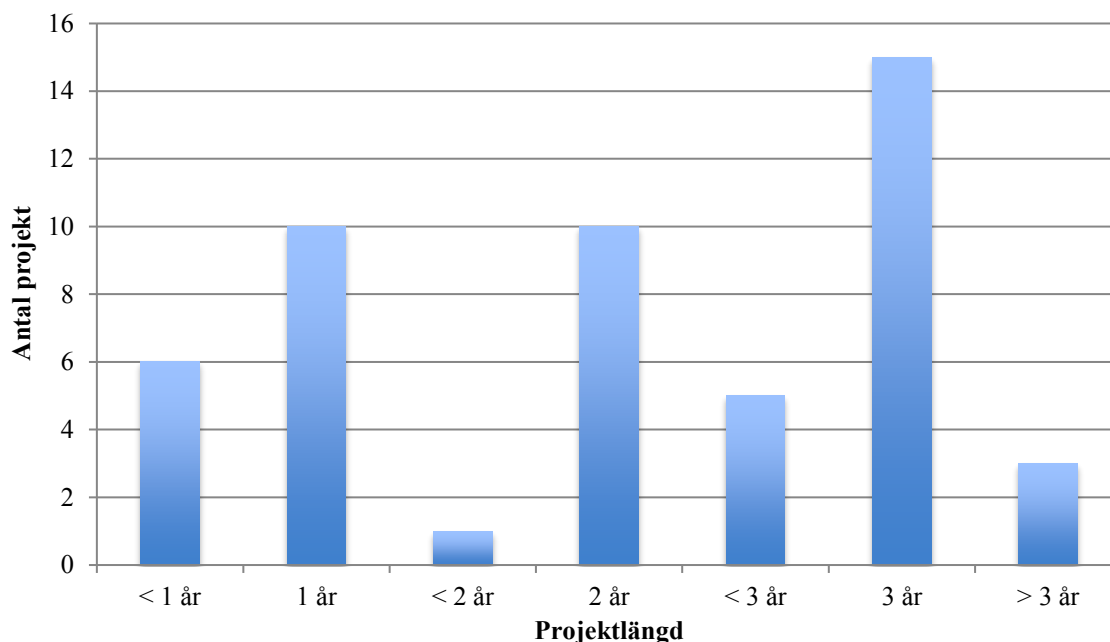
⁹ Dessa går att hitta på bland annat Immigrantinstitutets hemsida: www.immi.se

i nätverken mellan offentliga, privata och ideella aktörer. Detta är enbart spekuleringar, men oavsett så bör de bli mer inkluderade i mottagnings- och etableringsprocessen, samt i de diskussioner och projekt som uppkommer i nätverken. Skulle man kunna förbättra samverkan mellan dessa organisationer och diverse myndigheter, ideella organisationer och näringslivet kan det resultera i att projekten blir desto mer effektiva. Många projekt och insatser misslyckas på grund av att informationen om att de finns inte når ut till målgruppen. Invandrarorganisationer skulle vara en viktig roll i projekt, då de skulle kunna ha rollen som informatör och förmedlare av deltagare. Dessutom har de en stor tillit och nära kontakt med målgruppen och kan på så sätt lättare förmedla målgruppens behov och åsikter. Idag har Arbetsförmedlingen liknande uppdrag i projekt, vilket sannolikt hade kunnat fungera mer effektivt om man inkluderar invandrarorganisationer och låter Arbetsförmedlingen fokusera mer på att vara ett stöd i projekten och det samordnande organet samt att ansvara för att praktikplatserna och anställningarna sker på rätt sätt.

Ett projekt som bör uppmärksammas på grund av just avsaknaden av invandrarorganisationer är ”Lär dig av en syster, lär dig av en bror” som styrs av Macken tillsammans med Arbetsförmedlingen som samverkanspartner. Projektet är ett system för kunskapsöverföring mellan företagare med samma bakgrund. Genom att förmedla praktikplatser och agera mentorer mellan nyanlända med viss yrkeskompetens och etablerade företagare med samma bakgrund hoppas man kunna skapa ett snabbspår för företagare. Projektet sker i Kronoberg och delfinansieras av Tillväxtverket.

Av de 105 projekt som är registrerade finns enbart data över projektlängd på 50 av dem. Därför kan nedanstående diagram bli något missvisande, och analysen därefter bör tas med försiktighet. Av dessa 50 projekt utgörs 15 av dessa (motsvarande 30 procent) med en projektlängd på tre år och är också den projektlängd som är vanligast. Slår man ihop de projekt som har en projektlängd på ett år tillsammans med de som har en projektlängd kortare än ett år är de dock tillsammans 16 projekt, alltså något vanligare än tre års-projekt. I genomsnitt är projektlängden på dessa 50 projekt cirka två år (25,56 månader). Då mer än hälften av sammanställningens projekt inte ingår i denna beräkning, ska detta resultat som sagt tas med försiktighet. Den genomsnittliga projektlängden för Länsstyrelsen i Jönköpings läns finansierade projekt var 12 månader både år 2014 och 2015, dock omfattade deras sammanställning fler projekt och i ett annat område, vilket gör att det inte blir direkt jämförbart. Dock finns en förhoppning om att genomsnittslängden för projekt år 2016 har blivit något längre än tidigare år.

Diagram 10 Projektlängd

Notera: Diagrammet består av 50 projekt, 55 utgår på grund av brist på data.

Av de projekt där data över planerat antal deltagare finns tillgängligt, går det att utläsa att majoriteten av projekten är småskaliga (100 deltagare eller färre), därefter är medelskaliga (100 till 500 deltagare) vanligast. Endast ett fåtal projekt har fler än 500 deltagare. De småskaliga projekten innefattar praktikplatser, mötesplatser och företagande. Även akademikerspår och yrkes-SFI förekommer. De medelskaliga projekten är svåra att generalisera då många innefattar olika aktiviteter, men de flesta innefattar praktik. De storskaliga projekten är totalt tio stycken, varav åtta innebär att bland annat kompetensutveckla personal i etableringsprocessen. Alltså är de storskaliga projekten oftast inriktade på att utveckla etableringsprocessen på organisations- och strukturell nivå. De andra två projekten är Boost by FC Rosengård II och Systematiserad kompetensförsörjning som inriktar sig på praktik. Både dessa har blivit beviljade mycket medel, dock skiljer de sig åt på så sätt att Boost by FC Rosengård II endast sker i Malmö, medan Systematiserad kompetensförsörjning finns på flera orter då det initieras av Företagarna.

Då det inte varit möjligt att samla in data på alla parametrar som undersökts, har en del antaganden gjorts. Exempelvis kan sammanställningen redovisa 27 ESF-finansierade projekt som i sin tur har redovisat sin totala budget samt antal förväntade deltagare. Övriga projekt saknar data över total avsedd budget och antal förväntade deltagare. För att få en bild av hur mycket pengar som går åt till dessa projekt har antaganden gjorts. Dessa redovisas nedan.

Av de 105 projekt som har registrerats är 27 stycken ESF-finansierade. Sammanlagt uppgår deras totala budget till 161 352 562 kronor, och de förväntas ha totalt 3 717 deltagare¹⁰. Kostnaden per deltagare är således 43 409 kronor och i genomsnitt har ett projekt en total budget som motsvarar 5 976 021 kronor.

Antagande 1: Skulle alla 105 projekt ha en total budget på 5 976 021 kronor, skulle den totala budgeten för projekt i vår region (Skåne, Södra Halland, Blekinge, Kronoberg och Kalmar) uppgå till 627 482 186 kronor. Alltså drygt 627,5 miljoner kronor.

Antagande 2: Låt oss säga att alla 105 projekt har en projektlängd på cirka två år, som var genomsnittet för de 50 projekt där projektlängd kunde identifieras. Detta skulle således innebära, med första antagandet gjort, att den totala budgeten per år uppgår till 313 741 093 kronor.

För att förstå hur mycket cirka 313,7 miljoner kronor egentligen är, kan det sättas i förhållande till bruttoregionalprodukt (BRP) för de län som projekten bedrivs i. Då visar det sig att denna budget endast motsvarar 0,04 procent av Sydsveriges totala BRP¹¹. Självklart bör man tänka på att sammanställningen sannolikt inte täcker alla projekt som drivs, vilket också innebär att detta tal i verkligheten kan vara något högre, men trots detta kan vi ändå konstatera att talet är ganska lågt. Jämför vi det emellertid med de offentliga finanserna (alltså på nationell nivå), är skillnaden mellan intäkter och kostnader¹² som generas till följd av invandring i regel något mindre än en procent av bruttonationalprodukt (BNP), vilket även det är ett ganska lågt tal (Ruist, 2015). Många påstår att mycket av de offentliga finanserna går åt till mottagning och etablering av nyanlända, detta tal kan även påstås motbevisa detta. Talet hade troligen kunnat vara betydligt lägre om de arbetsmarknadsåtgärder som idag finns effektiviseras och sker mer i samverkan med både den ideella och privata sektorn. Förslagsvis bör att alla sektorer inkluderas i både beslut och diskussion inför beslut på nationell, regional och kommunal nivå. Ytterligare förslag är att alla sektorer bör finnas med likväl i det praktiska arbetet kring integration så som det politiska, för att på så sätt ta fram rätt verktyg och metoder som är realistiska och implementerbara i praktiken. Exempelvis

¹⁰ Observera att dessa kan vara både inrikes och utrikes födda beroende på syftet med projektet.

¹¹ Statistiken är hämtad från SCB och avser BRP för Halland, Kronoberg, Kalmar, Blekinge och Skåne år 2013. Detta är den senast tillgängliga statistiken över BRP. Statistiken avser alltså hela Halland och inte enbart södra Halland så som sammanställningen gör. Effekterna av detta bör inte vara signifikanta.

¹² Kostnaderna omfattas av bidrag, kostnader för skola, sjukvård och dylikt, medan intäkter är de skatter som genereras.

erkänner anställda på Arbetsförmedlingen att en etableringsplan på två år inte är tillräckligt lång tid för att få ut personer i arbete, och att de resurser de har idag inte heller räcker till för att uppnå målet på två år. Detta har de märkt då de arbetar med integration av nyanlända dagligen. Detta är bara ett exempel där arbetet med integration hade kunnat effektiviseras om man släppt in fler aktörer i beslutsdiskussionen samt i det praktiska arbetet med att få nyanlända i sysselsättning.

Sammanfattningsvis gav analysen av sammanställningen en del slutsatser. Majoriteten av projekten sker i samverkan med andra aktörer. Det vanligaste är samverkan mellan olika offentliga aktörer, men även andra samverkansformer förekommer. Dessa är mestadels mellan alla tre sektorer. Privata aktörer är en minoritet i samverkansprojekt. Ytterligare en slutsats är att genomsnittslängden på de projekt där data funnits tillgänglig är cirka två år. Majoriteten av projekten är småskaliga (100 deltagare eller färre). Majoriteten av dessa innefattar praktik, mötesplatser och företagande. Därefter är medelskaliga (100 till 500 deltagare) vanligast. Dessa består mestadels av olika aktiviteter, där praktik är vanligt förekommande. Endast ett fåtal är storskaliga (500 deltagare eller fler). De innebär till största del att kompetensutveckla svenskar, men även där förekommer praktik.

9 Diskussion kring integrationspolitiken

Arbetsmarknadsåtgärder har varit omdebatterade långt innan hösten 2015. Dock har diskussionen kring integration blivit större och större, och fler aktörer har engagerat sig och tar ställning. Flera reformförslag har diskuterats, varav nedan följer ett fåtal som ofta är återkommande.

Återkommande reformförslag som är i diskussion är att skapa en mer flexibel marknad som möjliggör att fler låg-kvalificerade ”enkla” jobb skapas. Enligt Andreas Bergh (2016) är andelen enkla jobb låg i Sverige i förhållande till övriga EU-länder. Bergh tar i sin rapport upp flera reformförslag att överväga, många som är korrelerade till enkla jobb. Exempelvis kan Sveriges skatteuttag omfördelas så att skattekilarna på arbete (och då främst vid låga inkomster) minskar, något som även Fredrik Segerfeldt (2013) uttrycker som ett reformförslag. Enligt Davis och Henrekson (2004) har länder med högre skattekilor på arbete även mindre sysselsättning inom branscher som reparation och underhåll av kapitalvaror, detaljhandel samt hotell och restaurang – branscher som innefattar många enkla jobb. Sänker man skatten på arbete skulle således sysselsättningen inom dessa branscher kunna öka. Andra alternativ är att utvidga skattesänkningarna som RUT- och ROT-avdragen innebär – alltså rent selektiva och koncentrerade skattesänkningar. För att upprätthålla dessa skattesänkningar föreslår Bergh höjd moms på exempelvis livsmedel och höjd fastighetsskatt.

Andra förslag är att förändra försörjningsstödet så att incitamenten till att arbeta ökar och att färre hamnar i fattigdomsfällan. Detta pekar flera författare på, bland annat tidigare nämnda Andreas Bergh och Fredrik Segerfeldt. Segerfeldt menar i rapporten *En arbetsmarknad för alla – så kan integrationen förbättras* (2013) att man bör ändra bidragsstrukturerna och mildra avtrappningen av dem när individerna börjar arbeta, för att det på så sätt öka incitamenten till att arbeta.

Bergh tar också upp kollektivavtalets påverkan på arbetsmarknaden och dess konkurrens och prisbildning. Kollektivavtalets innehåll skulle kunna ändras så att marknaden kännetecknas mer av fri konkurrens, något som skulle kunna gynna både nyanlända och inrikes födda. Till följd av kollektivavtalet har Sverige bland de högsta lägstalönerna i Europa¹³ vilket gör det svårare för utrikes födda att träda in på arbetsmarknaden och att inte lika många enkla jobb kan skapas. Hade marknaden varit mer flexibel med fler enkla jobb skulle inte bara sysselsättningen bland utrikes födda kunna öka, men en ytterligare effekt hade också kunnat vara att inrikes födda får mer avancerade arbetsuppgifter med högre löner.

När det kommer till själva etableringsprocessen förespråkar Bergh att underlätta processen för individen att få F-skattsedel istället för etableringsersättning. Bergh konstaterar att det saknas ett tydligt arbetsfokus i etableringsprocessen och mer fokus ligger på att kontrollera att individen har tillgång till ekonomiskt bistånd. Istället för att underlätta för nyanlända att få ett arbete, tvingar nuvarande konstruktion av etableringsersättningen deltagarna att fokusera mer på att navigera genom olika ersättnings- och bidragssystem. Utöver detta ges också kritik till hur de offentliga hjälpinsatserna är koordinerade och att det ofta är oklart vem som ansvarar för vad. Både Bergh och Segerfeldt menar på att mer fokus bör ligga på att den nyanlände ska klara sin försörjning genom arbete, snarare än genom olika ersättnings- och bidragssystem. Här skulle F-skattsedeln vara ett mer effektivt verktyg menar Bergh, tillsammans med en effektivare process för att ge nyanlända personnummer och ett bankkonto.

Utöver de föreslagna reformer som beskrivits finns ytterligare förslag. Många fokuserar på mottagarprocessen och hur den skulle kunna förbättras. Även reformer kring bosättning och undervisning har diskuterats. Bland annat menar Segerfeldt att kommunsanvisningar bör ske i högre grad på arbetsmarknadsgrund och att den totala processtiden måste minska. I Riksrevisionens slutrapport (2015), som bygger på granskningar kring etablering och integration som löpte under 2011 till 2015, är slutsatsen att statens insatser för nyanlända inte är tillräckliga. De menar på att

¹³ Detta går att läsa i bland annat Svenskt Näringslivs rapport *Lägsta löner och lönespridning – vad säger forskningen?* (2016b)

insatserna inte är tillräckligt effektiva och att det krävs förändringar både inom integrationsområdet och andra närliggande politikområden, så som bostadsförsörjningen. Därutöver anser Riksrevisionen att Arbetsförmedlingen bör få ett större handlingsutrymme för att kunna agera utifrån skiljaktiga lokala förutsättningar, för att på så sätt också förbättra samarbetet mellan stat och kommun. De anser också att mottagningsprocessen av asylsökande och nyanlända inte varit flexibel nog för att omhänderta ett ökande antal flyktingar på ett effektivt sätt. Här tas kritik upp mot bland annat handläggningstider och systemet med läns- och kommunal för bostadsanvisning. Det kan också tilläggas att Riksrevisions granskningar visar på att de offentliga insatserna är bristfälliga gällande de nyanländas behov. Till exempel visar rapporten att de nyanlända i huvudsak endast får förberedande insatser (motsvarande 70 procent) medan arbetsmarknadsutbildning, arbetspraktik och arbetsträning med handledare endast står för en liten del (motsvarande 7, 9, respektive 5 procent). Återkommande är även att det bör finnas en tydligare ansvarsfördelning mellan inblandade aktörer.

10 Avslutande sammanfattning med slutsatser

Denna rapport syftade till att kartlägga och analysera de integrationsprojekt som har startat under 2016. Utöver detta har rapporten också behandlat hur Sverige ser ut i förhållande till andra länder, vilka som invandrat till Sverige, faktorer som avgör utrikes föddas sysselsättningsgrad samt sysselsättningsgapet mellan inrikes och utrikes födda och den diskussion som kretsar kring integrationspolitiken och föreslag till reformer.

Av de som invandrat till Sverige sedan 2000 står personer födda utanför Europa för ungefär hälften av dessa. Utomeuropeiskt födda är även den grupp som har kortast vistelsetid i Sverige. En stor del av dessa är i förvärvsarbetande ålder vilket innebär att det finns en potentiell samhällsekonomisk vinst att snabbt integrera dessa på arbetsmarknaden.

För Sydsveriges del är andelen utrikes födda något lägre än rikssnittet, men däremot är andelen personer födda utanför Europa desto större – ungefär tolv procentenheter större. Alltså har Sydsverige andra förutsättningar än övriga Sverige. När man däremot mäter skillnader mellan utrikes och inrikes födda mellan Sydsverige och övriga Sverige är inte skillnaderna lika utmärkande. Undersöker man skillnader mellan inrikes och utrikes födda i andel förvärvsarbetande, andel arbetslösa som blivit förvärvsarbetande och andel med eftergymnasial utbildning med arbete som kräver hög kompetensnivå, är skillnaderna ytterst små. Däremot är skillnaderna inom Sydsverige desto större vilket kan tyda på att integrationsarbetet inom de olika länen varierar i effektivitet, volym och dylikt. Det kan också bero på att de har olika förutsättningar.

Det som avgör sysselsättningsgraden bland utrikes födda, enligt Ramböll (2015), är humankapitalet, trösklarna in på arbetsmarknaden och sociala nätverk. SCB (2016b) pekar också på att det beror på kön, åldersgrupp, utbildningsnivå, födelse-region, tid i Sverige och den relativa arbetslösheten i kommunen. Således finns det dels en del områden att arbeta med, dels en del målgrupper. Dessa faktorer kan fungera som indikationer på vad fokus ska ligga på både i projektform och i form av reformbeslut.

Flera forskare har emellertid också uppmärksammat att det är ett stort sysselsättningsgap mellan inrikes och utrikes födda. Detta menar Ramböll beror på: brister i språkkunskap, bristande tillgång till informella nätverk, höga krav på anställningsbarhet och etnisk diskriminering. Återigen ger dessa faktorer indikationer på områden som projekt kan bemöta, och likaså politiker.

Utredar man därefter skillnader mellan olika länder gällande mottagnings- och etableringsprocessen av utrikes födda personer går det också att dra en del slutsatser. Sveriges linjära, myndighetscentrerade mottagningssystem fungerar relativt dåligt i förhållande till länder så som Kanada och USA. System där individen, gärna med stöd av invandrarorganisationer, får bestämma, fungerar relativt bättre.

När det kommer till tidigare forskning på integrationsprojekt finns ett antal hinder och framgångsfaktorer uttryckta. Brist på finansiering, tid och informationsspridning utgjorde de största hindren. Framgångsprojekt kännetecknades av att ha engagerade och insatta involverade aktörer inom alla sektorer, god samverkan mellan dessa, samt att ha en tydlig rollfördelning där samverkansparten ansvarar för utförande medan den offentliga aktören deltar i styrgruppsmöten och bidrar med informationsspridning. Utöver detta var det också en framgångsfaktor att ha många och goda kontakter med näringslivet.

Sammanfattningsvis går det att dra en del slutsatser kring de projekt som bedrivs idag. Majoriteten av projekten sker i samverkan med andra aktörer. Det vanligaste är samverkan mellan olika offentliga aktörer, men även andra samverkansformer förekommer. Dessa är mestadels mellan alla tre sektorer, vilket är väldigt positivt då tidigare studier visar på att denna typ av samverkan är en bidragande faktor till framgång. Det som dock är mindre bra är att privata aktörer utgör en minoritet i samverkansprojekt. Detta bör ses över då en god kontakt med näringslivet kan vara avgörande för att en arbetslös ska komma i arbete. Ytterligare en slutsats är att genomsnittslängden på de projekt där data funnits tillgänglig är cirka två år. Många projekt treåriga vilket ses som positivt då det

skapar bättre förutsättningar för att nå målen med projekten. Majoriteten av projekten är småskaliga (100 deltagare eller färre). Flertalet av dessa innefattar praktik, mötesplatser och företagande. Därefter är medelskaliga (100 till 500 deltagare) vanligast. Dessa består mestadels av olika aktiviteter, där praktik är vanligt förekommande. Endast ett fåtal är storskaliga (500 deltagare eller fler). De innebär till största del att kompetensutveckla svenskar, men även där förekommer praktik.

Gällande reformförslag har ett antal förslag diskuterats av olika aktörer. Flera är eniga om att det finns utrymme för förbättring vad gäller offentliga insatser och deras effektivitet. Flera menar på att det bör finnas fler incitament till arbete istället för att försörja sig på bistånd, och här skulle en förändring av försörjningsstöden och dess struktur kunna ändras. Det finns också en del kritik riktad mot kollektivavtalets innebörd och hur det motverkar uppkomsten av så kallade ”enkla jobb”. Bland annat förespråkar forskaren Andreas Bergh en mer flexibel arbetsmarknad med bättre tillgång till F-skattsedel, bankkonto och personnummer. Integrationsarbetet påverkas också av att områden inom bosättning och utbildning ska fungera, vilket flera syftar på. Bland annat ifrågasätts systemet för läns- och kommunal i fråga om kommunanvisning som görs.

Referenser

Bergh, A (2016). Hela staden – bryt segregationen, kapitel 2. Tillgänglig online: <http://fores.se/wp-content/uploads/2016/07/Hela-staden-Andreas-Bergh-FINAL.pdf> [Hämtad 2016-11-22]

Davis, Steven J. och Magnus Henrekson (1997). ”Explaining National Differences in the Size and Industry Distribution of Employment.” NBER Working Papers 6246

Delegationen för migrationsstudier (2015), Kunskapsöversikt - Integrationspolitik och arbetsmarknad [pdf]. Tillgänglig online: www.delmi.se/upl/files/116634.pdf [Hämtad 2016-11-17]

Länsstyrelsen i Stockholms län (2015). Hur arbetar vi systematiskt med ett integrationsperspektiv i landsbygden? [pdf]. Tillgänglig online: <http://extra.lansstyrelsen.se/integration/SiteCollectionDocuments/rapporter/R2015-1-systematiskt-integrationsperspektiv-i-landsbygdsutveckling.pdf> [Hämtad 2016-11-17]

Migrationsverket (2014), Vanliga begrepp när det gäller statliga ersättningar. Tillgänglig online: <http://www.migrationsverket.se/Andra-aktorer/Kommuner/Statlig-ersattning/Vanliga-begrepp.html> [Hämtad 2016-11-23]

Migrationsverket (2016). Olika myndigheters ansvar för personer med uppehållstillstånd. Tillgänglig online: <http://www.migrationsverket.se/Andra-aktorer/Kommuner/Om-personer-med-uppehallstillstand/Olika-myndigheters-ansvar.html> [Hämtad 2016-11-11]

Ramböll (2015). Aktörskartläggning – arbete på lika villkor [pdf]. Tillgänglig online: <http://media.integrationiarbetslivet.se/2015/03/Aktörskartläggning-arbete-på-lika-villkor-2015.pdf> [Hämtad 2016-11-22]

Ruist, J (2015), ”Refugee immigration and public finances in Sweden”. Working paper in economics no. 613. Göteborgs universitet, institutionen för nationalekonomi med statistik.

SCB (2016a). Det stora antalet asylsökande 2015 ökade inte flyktinginvandringen nämnvärt. Tillgänglig online: http://www.scb.se/sv_/Hitta-statistik/Statistik-efter-amne/Befolkning/Befolkningens-sammansattning/Befolkningsstatistik/25788/25795/Behallare-for-Press/400370/ [Hämtad 2016-11-25]

SCB (2016b). Integration: Rapport 9, Integration – utrikes föddas etablering i arbets- och samhällslivet [pdf]. Tillgänglig online: http://www.scb.se/Statistik/_Publikationer/LE0105_2016A01_BR_LE0105BR1602.pdf [Hämtad 2016-11-22]

Segefeldt, F (2013). En arbetsmarknad för alla – så kan integrationen förbättras [pdf]. Tillgänglig online: <http://migro.se/wp-content/uploads/2013/05/En-arbetsmarknad-for-alla.pdf> [Hämtad 2016-11-30]

Svenskt Näringsliv (2015). Mottagnings- och integrationssystem för flyktingar i fem länder. Tillgänglig online: https://www.svensktnaringsliv.se/material/rapporter/mottagnings-och-integrationssystem-for-flyktingar-i-fem-lander_630410.html [Hämtad 2016-11-22]

Svenskt Näringsliv (2014b). Lågstalöner och lönespridning – vad säger forskningen? Tillgänglig online: https://www.svensktnaringsliv.se/migration_catalog/Rapporter_och_opinionsmaterial/Rapporter/lagstaloner-och-lonespridning_590625.html/BINARY/Lagstaloner%20och%20lonespridning [Hämtad 2016-11-30]

Svenskt Näringsliv (2014a), Utbildningsfällan? – en del av etableringsprocessen för invandrade akademiker [pdf]. Tillgänglig online: https://www.svensktnaringsliv.se/migration_catalog/Rapporter_och_opinionsmaterial/Rapporter/utbildningsfallan_597231.html/BINARY/Utbildningsfallan [Hämtad 2016-11-23]

Sweco Society (2016). Flyktingguider och familjekontakter – en utvärdering av § 37a-projekt 2014-2015 [pdf]. Tillgänglig online:

http://www.lansstyrelsen.se/jonkoping/SiteCollectionDocuments/Sv/publikationer/2016/2016_07_Flyktingguider_och_familjekontakter.pdf [Hämtad 2016-11-22]

Bilaga A

Tabell A.1 Skillnad mellan inrikes och utrikes födda i Sydsverige och Sverige

Skillnad mellan inrikes och utrikes födda gällande:	Sydsverige	Sverige
Andel förvärvsarbetande	27,7%	26,4%
Andel arbetslösa som blivit förvärvsarbetande	19,7%	19,6%
Andel med eftergymn. utb med arbete inom yrkesomr. 2-3	14,5%	12,3%

Data: Statistikdatabasen, SCB

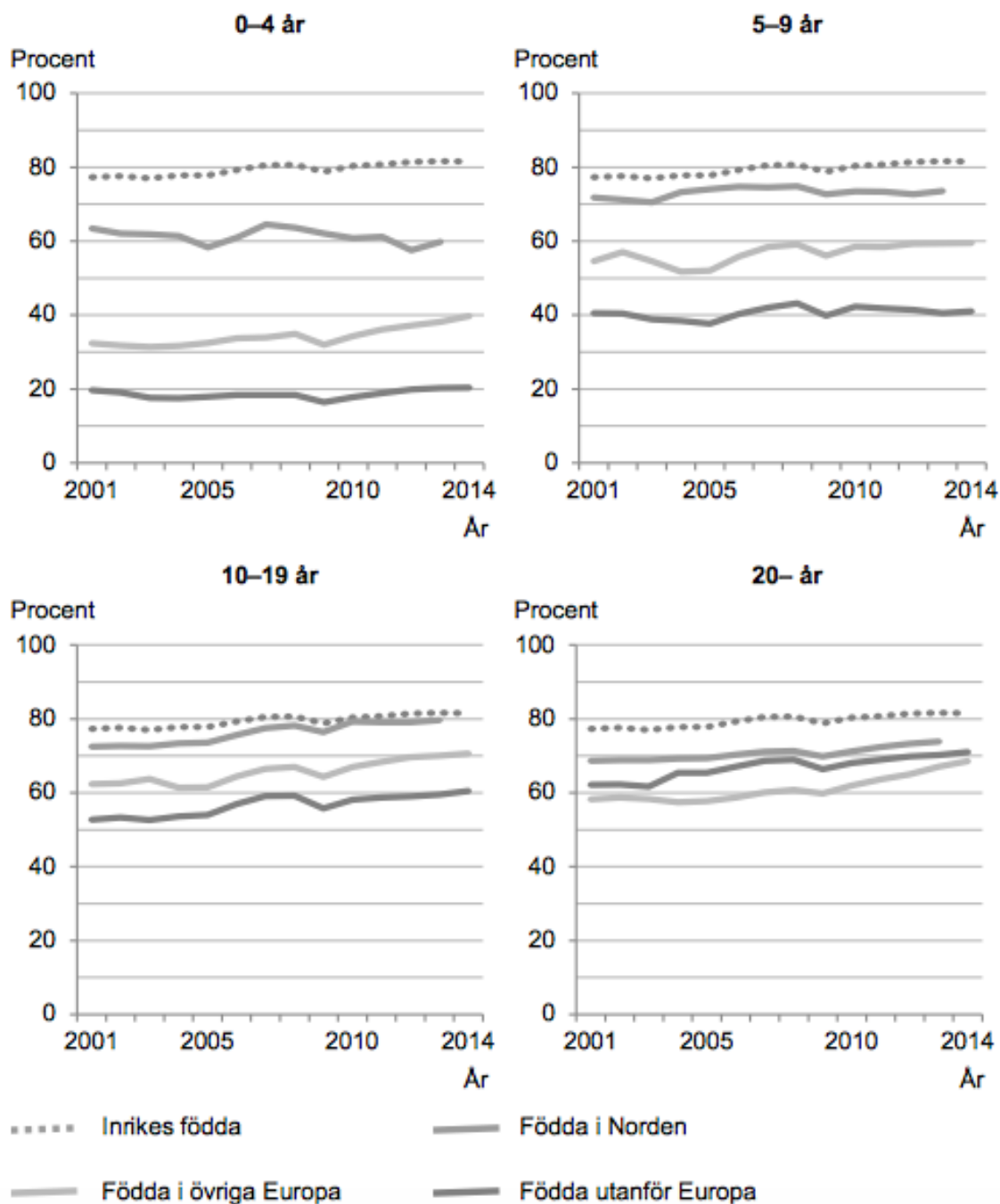
Tabell A.2 Statistik indelat på län och ursprung

	Kronoberg	Kalmar	Blekinge	Skåne	Halland
Andel förvärvsarbetande					
födda utanför Europa	50,2%	50,4%	41,8%	49,0%	58,2%
utrikes födda	55,6%	55,1%	49,4%	51,1%	62,4%
inrikes födda	84,5%	82,1%	81,1%	79,5%	84,8%
Andel arbetslösa som blivit förvärvsarbetande					
födda utanför Europa	18,7%	24,2%	19,7%	20,7%	28,8%
utrikes födda	21,5%	26,2%	22,3%	22,0%	30,8%
inrikes födda	48,3%	46,1%	43,0%	39,7%	44,4%
Andel med eftergymn. utb. med arbete inom yrkesgrupp 2-3					
födda utanför Europa	49,5%	47,3%	51,8%	52,6%	44,7%
utrikes födda	52,0%	52,7%	57,5%	56,2%	49,9%
inrikes födda	67,9%	67,8%	68,6%	69,1%	67,6%

Data: Statistikdatabasen, SCB

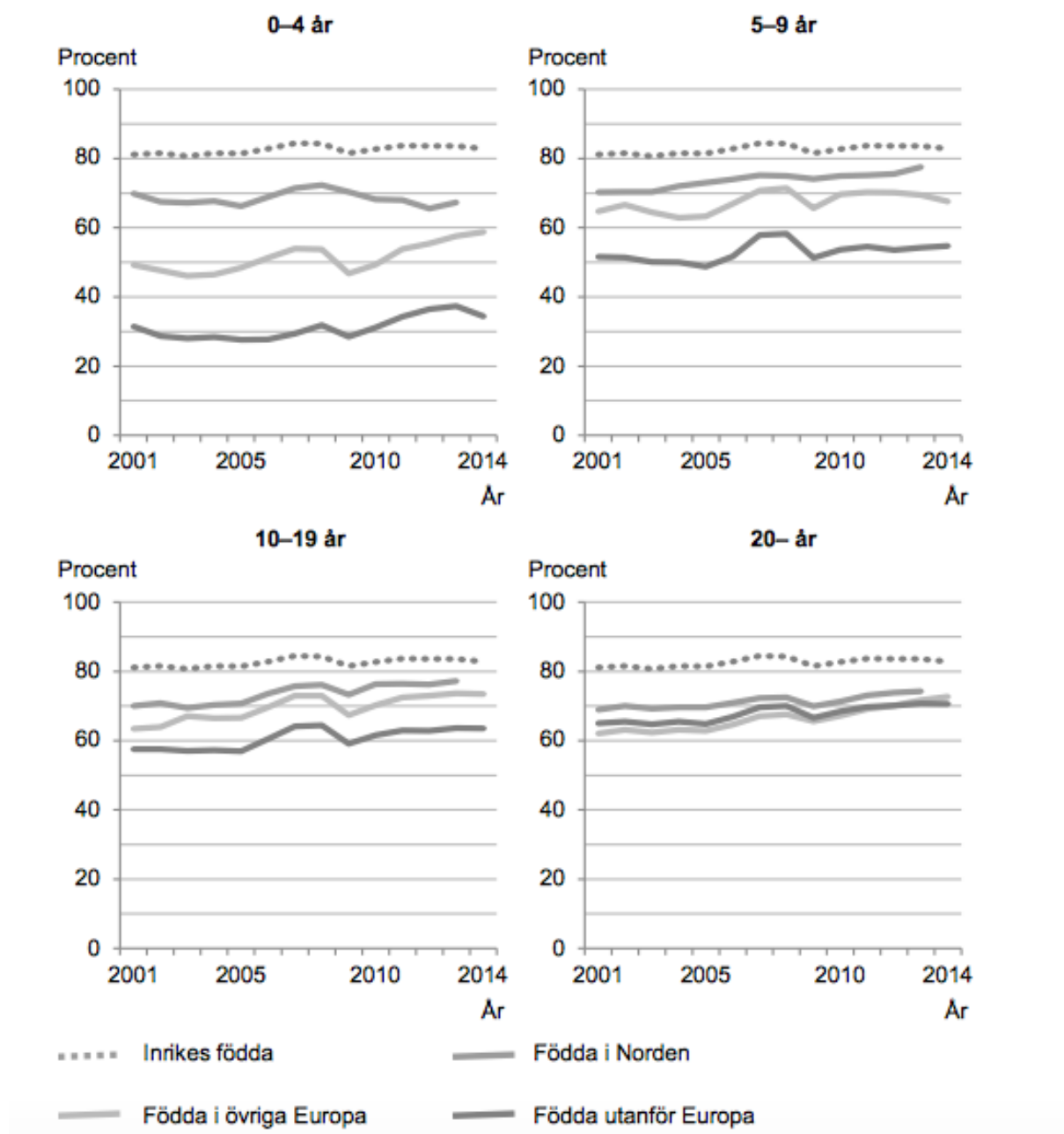
Bilaga B

Diagram B.1 Andel förvärvsarbetande kvinnor i åldern 20-64 år, efter födelseregion och tid i Sverige

Källa: SCB (2016b)

Diagram B.2 Andel förvärvsarbetande män i åldern 20-64 år, efter födelseregion och tid i Sverige

Källa: SCB (2016b)

Bilaga C

Tabell C.1 Logistisk regressionsanalys. Sannolikhet att personer med eftergymnasial utbildning har ett yrke med hög kvalifikationsnivå i olika grupper jämfört med genomsnittlig nivå bland utrikes födda, år 2014

	Modell 1	Modell 2
Kön		
Kvinnor	1,07	0,99
Män	0,93	1,01
Aldersgrupp		
20–24 år	0,35	0,65
25–29 år	1,01	1,42
30–34 år	1,14	1,45
35–39 år	1,12	1,28
40–44 år	1,12	1,18
45–49 år	1,06	0,98
50–54 år	1,08	0,83
55–59 år	1,21	0,77
60–64 år	1,42	0,79
Utbildningsnivå		
Eftergymnasial kortare än 3 år	0,18	0,15
Eftergymnasial 3 år eller längre	0,83	0,85
Forskarutbildning	6,71	8,00
Födelseregion		
Norden	2,31	2,55
Övriga Europa	1,00	1,00
Utanför Europa		
Flyktingar och deras anhöriga	0,62	0,58
Övriga anhöriga	0,45	0,49
Övriga	1,56	1,38
Tid i Sverige		
0–4 år	0,87	0,64
5–9 år	0,69	0,62
10–19 år	0,94	1,07
20- år	1,78	2,37
Typ av LA		
Storstädernas LA	1,13	1,07
Större städers LA	1,05	1,10
Övriga LA	0,84	0,85

Notera: Jämförelseindex i fet stil, $p < 0,01$. I modell 1 inkluderas en faktor i taget i relation till förvärvsarbete och i modell 2 inkluderas samtliga faktorer i tabellen. Källa: SCB (2016b)

Tabell C.2 Logistisk regressionsanalys. Sannolikhet att förvärvsarbeta i olika grupper jämfört med genomsnittlig nivå bland utrikes födda, år 2004-2013

Grupp	Mo- dell 1	Mo- dell 2	Grupp	Mo- dell 1	Mo- dell 2
Kön			Födelseregion		
Kvinnor	0,76	0,70	Norden	2,78	3,55
Män	1,32	1,42	Övriga Europa	1,32	1,26
År			Utanför Europa:		
2004	0,95	0,90	Flyktingar och		
2005	0,94	0,87	deras anhöriga	0,47	0,41
2006	0,99	1,01	Övriga anhöriga	0,79	0,74
2007	1,04	1,10	Övriga	0,73	0,73
2008	1,05	1,11	Tid i Sverige		
2009	0,88	0,88	0 år	0,34	0,33
2010	0,94	0,96	1 år	0,59	0,55
2011	1,04	1,03	2 år	0,76	0,72
2012	1,09	1,07	3 år	0,87	0,84
2013	1,12	1,10	4 år	1,02	1,00
Aldersgrupp			5 år	1,20	1,19
20–24 år	0,62	0,88	6 år	1,37	1,39
25–29 år	1,02	1,27	7 år	1,53	1,60
30–34 år	1,50	1,59	8 år	1,66	1,76
35–39 år	1,59	1,63	9 år	1,76	1,92
40–44 år	1,50	1,54	Relativ arbetslös-		
45–49 år	1,34	1,33	het i kommunen		
50–54 år	1,10	1,02	Låg	1,27	1,18
55–59 år	0,75	0,60	Medel-låg	1,07	1,09
60–64 år	0,40	0,27	Medel-hög	0,88	0,90
Utbildningsnivå			Hög	0,84	0,86
Förgymnasial	0,69	0,79			
Gymnasial	1,42	1,27			
Eftergymnasial					
kortare än 3 år	1,04	0,99			
Eftergymnasial					
3 år eller längre	1,61	1,38			
Uppgift saknas	0,61	0,73			

Notera: Jämförelseindex i fet stil, $p < 0,01$. I modell 1 inkluderas en faktor i taget i relation till förvärvsarbete och i modell 2 inkluderas samtliga faktorer i tabellen. Källa: SCB (2016b)

Bilaga D

Tabell D.1 Lista över privata rekryteringsföretag och organisationer som arbetar med utrikes födda

Rekryteringsföretag	Övriga organisationer
AlphaCE	Innovation Skåne
Novare Potential	Meet Malmö
Hero Kompetens	Kultur Skåne
Lernia	Mine
Manpower	Coompanion
Adecco	Röstånga utvecklings AB
Retail Knowledge	Biblioteken
Randstad (tidigare Proffice)	Röda Korset
Industrikompetens	Yallahtrappan

Initiativ som tillkommit

Näringslivsuppropet (Altitude Meetings)
Sten k Johnson centre for entrepreneurship - utbildning i entreprenörskap för nyanlända
Business Navigation in Sweden (IKF)
Centrum för publikt entreprenörskap
Social innovationsledning Skåne (Region Skåne)
Folkbildningen i Skåne (Region Skåne)
Mångfaldskartläggning Skåne (Winnet Skåne och Region Skåne)
Nätverket (Idéburen sektor Skåne)

Notera: Denna lista är inte komplett, men avser att ge goda exempel på andra verksamheter än de som sammanställningen består av.

Bilaga E

Tabell E.1 Sammanställning över projekt

Namn på projekt	Ort	Län
BKV Blekinge Kompetens Validering	Karlshamn	Blekinge
Personal Integration Kompetens	Sölvesborg	Blekinge
Ökat arbetskraftsutbud för näringslivet i Halland	Flera	Halland
Pilotprojekt för nyanlända akademiker	Halmstad	Halland
Projekt Språkvän	Falkenberg	Halland
SFI inriktad på teknik- och industriområdet	Falkenberg	Halland
Studiecirklar inom arbets- och samhällsliv för utrikesfödda	Flera	Halland
Arbetsintegration kvinnor	Vimmerby	Kalmar
ECOudden	Flera	Kalmar
EKO i Kalmar län	Flera	Kalmar
Föreningslots Västervik	Västervik	Kalmar
Företagsam framtid	Flera	Kalmar
Kompetensförsörjning i Realtid	Älmhult	Kalmar
Ljungnäs villan	Ljungnäs	Kalmar
Mångfald i förskolan	Flera	Kalmar
Mentor till Mentor	Kalmar	Kalmar
Mötesplatser	Nybro	Kalmar
Akademiker till legitimerade lärare och ungt företagande	flera	Kronoberg
Arbetsintegrerat lärande	Flera	Kronoberg
Företagarnas Bok	Flera	Kronoberg
Framtid Kronoberg	Flera	Kronoberg
Klöverforsprojektet	Uppvidinge	Kronoberg
Kompetens för framtiden	Växjö	Kronoberg
Kompetens Kooperation Kraft	Flera	Kronoberg
Kompetens processledning	Oklart	Kronoberg
Lär dig av en syster. Lär dig av en bror	Växjö	Kronoberg
Mångfaldens matland	Växjö	Kronoberg
Matchning av nyanlända	Växjö	Kronoberg
Nyföretagarcentrum	Uppvidinge	Kronoberg
UF för alla	Flera	Kronoberg
Vårdintegrerad SFI	Flera	Kronoberg
Akademikerspår EFL	Lund	Skåne
Agila Ängelholm	Ängelholm	Skåne
Att skapa en tryggare väg, från traumatiserad flykting till etablering i svenska samhället	Alnarp	Skåne
Boost by FC Rosengård II	Malmö	Skåne
BOSS	Skåne	Skåne
Carpe Sophia	Malmö	Skåne
Dubbel Yrkesutbildning	Malmö	Skåne
Folktandvården	Flera	Skåne

Gemensam vägledning	Malmö	Skåne
GoingForward - En väg in	Östra Göinge	Skåne
Grit Malmö	Malmö	Skåne
Grön SFI	Flera	Skåne
Hayati	Malmö	Skåne
Hejsvenska	Malmö	Skåne
Helping Sweden	Flera	Skåne
Initiativet Lund	Lund	Skåne
Insatser i skånska naturreservat	Flera	Skåne
Integration genom odling	Stockeboda	Skåne
Kompetenssamverkan Skåne (KOSS)	Flera	Skåne
Lärande för integration i SkNo	Osby	Skåne
LISA - Landsbygdens inkluderande språk och aktiviteter	Svalöv	Skåne
Lund International Citizen Hub (LICH)	Lund	Skåne
Mentor till Mentor	Alnarp	Skåne
Metodstöd	Malmö	Skåne
MIKO PO2	Landskrona	Skåne
MILSA 2.0	Malmö	Skåne
Mötesplats Etablering	Helsingborg	Skåne
Nätverk-Aktivitet-Delaktighet (NAD)	Flera	Skåne
Partnerskap Skåne	Flera	Skåne
RSFI	Hässleholm	Skåne
Samspelet	Malmö	Skåne
Snabbare integration nyanlända	Malmö	Skåne
Utveckling av vägledningstjänster för etableringssökande	Malmö	Skåne
Välkommen till Skåne	Flera	Skåne
Växtplats Rosengård	Malmö	Skåne
Verksamhet med samhälls- och hälsokommunikatörer (SHK)	Flera	Skåne
Yrkes-SFI i Skåne	Flera	Skåne
Open Skåne	Flera	Skåne
Arbeta och leva i Väst (ALV)	Flera	Södra Halland
En väg in	Hylte	Södra Halland
Integration Halland	Flera	Södra Halland
InVäst	Flera	Södra Halland
Kom mot jobb	Flera	Södra Halland
Välkommsjobb	Halmstad	Södra Halland
#Värme	Flera	Sverige
Adept- och mentorsprogram	Flera	Sverige
Analysera rätt - för en ökad kvalitet i tillståndsprövning	Flera	Sverige
Asylrättens kärna	Flera	Sverige
Fastighetsbranschen för nyanlända	Flera	Sverige
Företagarna Praktik och NF-företagande	Flera	Sverige
Hej Främling	Flera	Sverige
Hej Sverige	Flera	Sverige

Institutet för Sociala Effekter	.	Sverige
Jobbsprånget	Flera	Sverige
Kompetensintegration	Flera	Sverige
Korta vägen	Flera	Sverige
Let's Talk	Flera	Sverige
Meningsfull väntan	Flera	Sverige
Mentorsprogram	Stockholm	Sverige
Migtalks	Flera	Sverige
Nyanlända och integration	Flera	Sverige
Praktik i Sveriges Innovationsmiljöer	Flera	Sverige
Språkprojektet	Flera	Sverige
Systematiserad kompetensförsörjning inom området nyanlända och arbetsgivare	Flera	Sverige
Talangpool	Stockholm	Sverige
Tillsammans för Sverige	Flera	Sverige
Vårt uppdrag	Flera	Sverige
Vision of Sweden	Flera	Sverige
Welcome talent	Flera	Sverige
Yrkesmentorer YRIF	Flera	Sverige
Samverkan Integration	Flera	Kalmar, Kronoberg
Snabbspår för flyktingar till egen försörjning	Flera	Kronoberg, Kalmar
RådRum	Flera	Skåne, Blekinge
BIU Online	Flera	Skåne, Blekinge, Kronoberg